

సాంఘిక శాస్త్రం Social Studies

10వ తరగతి

డా. ఎం. హరి జవహర్ లాల్ గారు
ఐ. ఎ.ఎస్.,
కలెక్టర్, విజయనగరం

శ్రీ కె.నాగేశ్వరరావు గారు
ప్రాంతీయ సంయుక్త సంఘాలకు
విశాఖపట్నం

శ్రీమతి జి.నాగమణి గారు
జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిణి
విజయనగరం

100 Marks
Model 2020-21

Contents of this Book

- Model paper released by AP-SCERT (EM & TM)
- POV for model paper released by AP-SCERT (EM & TM)
- 3 Model Papers in both Media

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం

విజయనగరం జిల్లా

శ్రీ టి.నాగసిరాజు గారు
కార్యదర్శి
డిసిజివి విజయనగరం

సాంఘిక శాస్త్రం Social Studies

10వ తరగతి

Prepared by:

Sri.V.Adinarayana, HM, ZPHS, Zinnam.

Sri.K.YellamNaidu, SA(SS), ZPHS, Budathanapalli.

Sri.K.Venkata Rao, SA(SS), MCHS, Kaspas, Vizianagaram.

Sri. K.Eswara Rao, SA(SS), ZPHS, Jami.

Sri. M. Hari Krishna Rao, SA(SS), ZPHS, Bondapalli.

Sri. S.Anees, SA(SS), ZPHS, Nadupuru.

Sri. Sunkari Rambabu, SA(SS), ZPHS, Garudabilli.

నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేయాలని

కోరుకుంటూ...

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం
విజయనగరం జిల్లా

డా. ఎం. హరి జవహర్ లాల్ గారు
ఐ.ఎ.ఎస్.,
కలెక్టర్, విజయనగరం

సందేశం

చదువుల సరస్వతి, పురాతన సంస్కృతీ సాంప్రదాయాలకు నిలయమైన విద్యుల నగరం, విజయనగరం జిల్లా అన్ని రంగాలలో ప్రథమ స్థానంలో నిలుపుతున్నాము. ఇదే విధముగా నాకు అత్యంత ప్రాధాన్యత గల అంశాలు విద్య, వైద్యం, వ్యవసాయం అని మీ అందరికీ తెలుసు. పర్యావరణం, వ్యవసాయం, ఆరోగ్యం, నీటిపారుదల, ఉపాధి రంగాలలో మన జిల్లాను ప్రథమ స్థానంకు తీసుకొని వెళుతున్నాను.

ఇదే విధముగా మనిషి మానసిక వికాసానికి ఆర్థిక అభివృద్ధికి ప్రాథమికమైన విద్యలో కూడా మన జిల్లా ప్రథమ స్థానంలో ఉంచాల్సిన బాధ్యత అత్యంత గౌరవ ప్రదమైన వృత్తిలో ఉన్న గురువులైన మీ అందరిపైన ఉంది.

జగనన్న గోరుముద్దను సమర్థవంతముగా నిర్వహించి, అలాగే పాఠశాల ఆవరణలో పచ్చదనాన్ని పెంచి, పరిశుభ్రతను పాటింపజేస్తూ పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని సంరక్షిస్తూ, పది సంవత్సరాలు మీ దగ్గర చదివిన చదువుకు తగిన ప్రతిఫలంగా ఈ సంవత్సరం జరుగు పదవ తరగతి పరీక్షల్లో ప్రతి విద్యార్థి మంచి గ్రేడుతో ఉత్తీర్ణులయ్యేటట్లు కృషి చేయాల్సిన బాధ్యత మనందరిపై ఉంది.

ఈ విద్యా సంవత్సరంలో ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి., పరీక్షా విధానంలో తీసుకు వచ్చిన మార్పులకు అనుగుణంగా వారు విడుదల చేసిన, మాదిరి పరీక్షా పత్రంనకు అనుగుణంగా డి.సి.ఇ.బి ఆధ్వర్యంలో అనుభవజ్ఞులైన ఉపాధ్యాయుల సహకారంతో, మోడల్ పేపర్లను మరియు కార్యాచరణ ప్రణాళికను రూపొందించి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మీరు ఈ ప్రణాళికను పాటించి ఈ విద్యా సంవత్సరంలో జరుగు పదవ తరగతి పరీక్షా ఫలితాల్లో శత శాతం ఉత్తీర్ణత సాధిస్తూ, జిల్లాను ప్రథమ స్థానంలో ఉంచగలరని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీమతి జి.నాగమణి గారు
జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిణి
విజయనగరం

సందేశం

గడిచిన విద్యాసంవత్సరాలలో జిల్లాలో గల అధికారులు సూచించిన సూచనలతో పదవ తరగతి పరీక్షా ఫలితాలలో ఉన్నత స్థితిలో జిల్లాను ఉంచడానికి ప్రధానోపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయులు అత్యంత శ్రమకు ఓర్చి, అత్యంత నిబద్ధతతో అటు తల్లిదండ్రులని, ఇటు విద్యార్థులను సమన్వయ పరచుకుంటూ మంచి ఫలితాలు తీసుకొచ్చినందుకు ధన్యవాదములు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

ఇదే విధముగా ఈ విద్యా సంవత్సరంలో వచ్చిన మార్పులకు అనుగుణముగా ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి రూపొందించిన ప్రశ్నా పత్రంనకు అనుగుణంగా డి.సి.ఇ.బి ఆధ్వర్యంలో నిష్ణాతులైన ఉపాధ్యాయుల సమక్షంలో మోడల్ పేపర్స్ ను, ఎస్.సి.ఇ.ఆర్.టి వారు విడుదల చేసిన మాదిరి ప్రశ్నా పత్రంను ప్రిన్సిపల్స్ ఆఫ్ వాల్క్యూషన్ ను, ప్రతి సబ్జెక్ట్ కు అత్యంత విలువైన సూచనలను మరియు మిగిలిన రోజులకు కార్యాచరణ ప్రణాళికను జోడించడం జరిగినది. దీని ప్రకారం జిల్లాలో ఉండే ప్రతీ పాఠశాల తప్పనిసరిగా పాటించి దీనిలో గల ప్రాక్టీస్ పరీక్షల షెడ్యూల్ ప్రకారం పరీక్షలు నిర్వహించి, వాటిని సకాలంలో వాల్క్యూ చేసి మార్కులను, ఇచ్చిన సమయంలో డి.సి.ఇ.బి కి మెయిల్ ద్వారా గూగుల్ ఫాం పంపించి, విద్యార్థులను వారి వారి స్థాయిలను బట్టి ముందుకు తీసుకొని వెళ్ళటానికి, శత శాతం ఫలితాలను సాధించుటకు ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

గౌరవ కలెక్టర్ గారు మరియు ఉన్నతాధికారులం అందరం జిల్లాలో ఉండే విద్యార్థులను ముందుకు తీసుకొని రావటానికి నిరంతరం సహాయ సహకారాలు అందిస్తాము. కావున మీరు ఆ విద్యార్థుల యొక్క బంగారు భవిష్యత్ ను తీర్చిదిద్దే సామాజిక బాధ్యత వహిస్తూ, గుణాత్మకమైన ఫలితాలను శత శాతం సాధిస్తారని, ఇది ఉపాధ్యాయుల ద్వారా మాత్రమే సాధ్యమవుతుందని భావిస్తున్నాను.

సాంఘిక శాస్త్ర ఉపాధ్యాయ మిత్రులకు & విద్యార్థులకు సూచనలు

2020-21 విద్యా సంవత్సరమునకు గాను 10వ తరగతి విద్యార్థులకు సాంఘిక శాస్త్రమును భోదిస్తున్న ఉపాధ్యాయులకు మా హృదయ పూర్వక నమస్కారాలు మరియు 2021 జూన్ లో జరగబోయే పబ్లిక్ పరీక్షలకు హజరయ్యే 10వ తరగతి విద్యార్థిని విద్యార్థులకు జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం మరియు విషయ నిపుణులు తరుపున శుభాశీస్సులు.

10వ తరగతి అనేది పాఠశాలను వదిలి పెట్టే చివరి మెట్టు. పరీక్షను పోరాటంలా భావించే తొలి మెట్టు. ఇక్కడే ఏ విద్యార్థినీ విద్యార్థికైనా తన మీద తనకు నమ్మకం కలగాలి, పరీక్షకు చిరు నవ్వుతో నిండైన ఆత్మ విశ్వాసంతో సిద్ధం కావాలి. పరీక్షలో ప్రశ్నలు ఎలా ఎదురైనా రాయగలమనే నమ్మకాన్ని విద్యార్థులలో కలిగించాలి. సృజనాత్మకముగా సమాధానాలు వ్రాసేలా విద్యార్థులకు తర్ఫీదును ఇవ్వాలి. దీనికి గాను మనమంతా కొన్ని నిర్మాణాత్మకమైన చర్యలు చేపట్టాల్సి ఉన్నది. అవి:

1. ఆరు విద్యా ప్రమాణాలుకు అనుగుణంగా సంబంధిత భోదించాల్సిన పాఠ్య విషయాలు నుండి ప్రశ్నల నిధిని తయారు చేసుకోవాలి.
2. SCERT వారిచే జారీ చేయబడిన ప్రత్యామ్నాయ విద్యా ప్రణాళిక ప్రకారం మూల్యాంకనం కొరకు ఉద్దేశించబడిన పాఠ్యాంశాలు, జూన్ లో జరగబోయే పబ్లిక్ పరీక్షల నిమిత్తం సిలబస్ లో ఉంచబడిన పాఠ్యాంశాలు మరియు తొలగించబడిన పాఠ్యాంశాలపై సమగ్రమైన, శాస్త్రీయమైన అవగహనను పెంపొందించుకొని ఆ దిశగా విద్యార్థులను పరీక్షలకు సమాయత్తపరచాలి.
3. ఖచ్చితముగా 100%, ఈ సంవత్సరం జరగబోయే పబ్లిక్ పరీక్షలలో సిలబస్ లో ఉంచబడిన పాఠ్యాంశాలపైనే ప్రశ్నలు వస్తాయి. సిలబస్ నుండి తొలగించబడిన పాఠ్యాంశాల నుండి నిస్సందేహంగా ప్రశ్నలు రావని మనం గ్రహించాలి. ఈ దిశగా విద్యార్థులను సమాయత్తపరచాలి.
4. సిలబస్ నుండి తొలగించబడిన పాఠ్యాంశాలు మరియు పేజీ నెంబర్లుపై చాలా మంది ఉపాధ్యాయులకు సందేహాలు వున్నవి. ఉదాహరణకు 16వ పాఠంలో 218 నుండి 220 వ పేజీ వరకు తీసివేశారు. అయితే 220 వ పేజీలో “ముస్లిం లీగ్” గురించి ప్రారంభం అయి 221 వరకు కొనసాగింది. కావున ఖచ్చితంగా తీసివేయబడిన పేజీలలో కొనసాగితే దానిని భోదించాలి. తీసి వేయబడిన పేజీ మధ్యలో నుండి ఒక ఉప అంశం మొదలైతే ఈ ఉప అంశం ముందున్నది తీసివేయబడిందని గ్రహించాలి.
5. 2019-2020 విద్యా సంవత్సరం నకు గాను DCEB వారిచే పంపిణీ చేయబడిన Study Material లో పొందుపరచబడిన పటనైపుణ్యాలు, సమాచార నైపుణ్యాలు, పట్టికలు మొదలగు వాటిని విద్యార్థులచే ప్రతీ రోజు Practice చేయించి C,D గ్రేడు విద్యార్థుల ఉత్తీర్ణతకు, A,B గ్రేడు విద్యార్థులకు 10/10 సాధనకు కృషి చేయాలి.

ముఖ్యంగా C,D గ్రేడు విద్యార్థులు సులభంగా ఉత్తీర్ణులు అగుటకు ఖచ్చితంగా దృష్టిలో ఉంచుకోవలసిన అంశాలు...

- DCEB చే ఇవ్వబడిన Study Material లో గల సమాచార నైపుణ్యాలు మరియు పటనైపుణ్యాలు ను ఖచ్చితంగా practice చేయించ గలిగితే 30 మార్కులను సాధింపచేయవచ్చు.

- 1 వ మరియు 13వ పాఠాలలో గల భోదించాల్సిన అంశాలను సంపూర్ణంగా చదివిస్తే 20 మార్కులను సాధించవచ్చు.

6. 2021 జూన్ లో జరగబోయే పరీక్షలు ప్రత్యేకమైనవి. ఇవి 100% Blue Print కు అనుగుణంగా తయారుచేయటకు వీలు కాదు. కావున విద్యాప్రమాణాల భారత్వమే తప్ప పాఠ్యాంశ భారత్వం పాటించవలసిన నియమం లేదు.
7. ముఖ్యంగా ఈ సంవత్సరం జరగబోయే పరీక్షల్లో పేపర్-1, పేపర్-2 లు అనేవి ఉండవు. మొత్తం మార్కులకు ఒకటే పేపర్ వుంటుంది.
8. పరీక్ష పత్రంలో ప్రశ్నల వివరాలు:

ప్రశ్నల రకం	సంఖ్య	మార్కులు
1 మార్కు ప్రశ్నలు	12	12
2 మార్కుల ప్రశ్నలు	8	16
4 మార్కుల ప్రశ్నలు	8	32
8 మార్కుల ప్రశ్నలు	5	40
మొత్తం	33	100

9. ఇంత వరకు మనం వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలను 4 మార్కులను దృష్టిలో పెట్టుకొని Study Material గాని నోట్స్ గాని తయారు చేసుకున్నాం. సుమారుగా ఇంత వరకు 4 మార్కుల కొరకు ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలే 8 మార్కులకు ఇవ్వబడవచ్చు. కావున ఉపాధ్యాయ మిత్రులంతా ఈ విషయాన్ని గ్రహించి విద్యార్థులంతా సంబంధిత ప్రశ్నలకు విపులముగా సమాధానాలు వ్రాసేటట్లు సుమారుగా 8 వాక్యాలు గాని అంతకు మించి గాని వ్రాసేటట్లు విద్యార్థులకు తర్ఫీదునివ్వాలి.
10. SCERT వారిచే గాని, DCEB వారిచే గాని పంపిణీ చేయబడిన మాదిరి ప్రశ్నా పత్రాలు కేవలం ఒక అవగహనకు మాత్రమే ఇవ్వబడ్డాయి.
11. ప్రశ్నల స్వభావం అర్థం చేసుకొనుటకు మరియు మాదిరి నమూనా ప్రశ్నలను సొంతగా తయారుచేసుకొనుటకు ఈ మాదిరి ప్రశ్నా పత్రాలు ఉపయోగపడతాయని ఆశిస్తున్నాం.
12. 2021 మార్చి 22 నుండి 2021 జూన్ 3 వరకు 70 రోజుల కార్యాచరణ ప్రణాళికను వారు రూపొందించారు. దీని కొరకు మన సాంఘిక శాస్త్రంలో గల పాఠాలను మూడు భాగాలుగా విభజించి, వానిపై ప్రస్తుత మోడల్ కు అనుగుణంగా మూడు పరీక్షలను నిర్వహించనున్నారు. ఈ దిశగా మనం విద్యార్థులను తయారుచేయవలసి వుంది.

పరీక్ష	పాఠాలు	పరీక్షా తేది
1	1,2,3,4, మరియు 13,14,15,16,	17.04.2021
2	5,6,7,8, మరియు 17,18,19	08.05.2021
3	9,10,11,12 మరియు 20,21,22	30.05.2021

DCEB, VIZIANAGARAM
SUMMATIVE ASSESMENT: JUNE-2021
SOCIAL STUDIES: PAPER – I & II (English Medium)
MODEL PAPER Released by AP-SCERT

Class: x

(Max.Marks:100)

Time:3.15 hours.

Instructions:

1. 15 Minutes are allotted for reading the question paper in addition to 3.00 hours for writing the answers.
2. All answers should be written in the separate answer booklet.
3. There are four sections in the questions.
4. There is internal choice in Section-IV.
5. Write answers should be visible and legible.

SECTION – I

Note: 1. If any question is answered more than once in this section, the earlier answer will only be considered.

2. Answer all questions.

3. Each question carries 1 Mark.

12 x 1 = 12

1. The Himalayas are divided into 3 Ranges.

1.Himadri, 2. Himachal, 3. ?

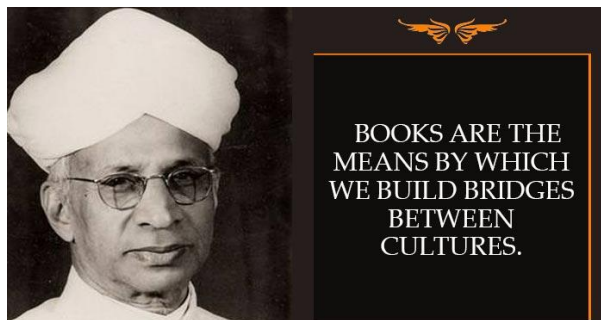
Write the name of the third range

2. Which is the Peninsular river among the following.

1.Ganges 2. Brahmaputra 3. Kaveri 4.Sutlej

3. List of activities is given below. Identify the primary sector activity and write it in your answer book.

- i. Ramayya works in the Construction field.
- ii. Ramayya works in Mining.
- iii. Ramayya serving as a teacher in a Government School.
- iv. Ramayya is an Industrialist.

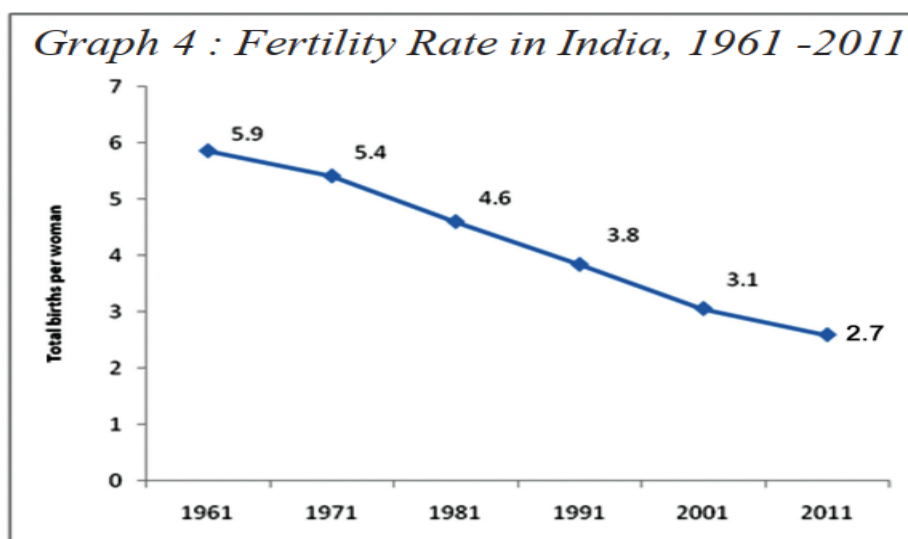
4. Observe the table and answer the question given below. Distribution of Workers in India, 2009-2010 (%)

SECTOR EMPLOYMENT (%)	Male	Female
Agriculture	47%	69%
Industry	34%	16%
Services	19%	15%

1. In which sector the Female employment is high?
5. Thiruvananthapuram, Mumbai, Jaipur, Shimla:

Arrange these capital cities from South to North according to their location.

6. Answer the following question based on the graph given below

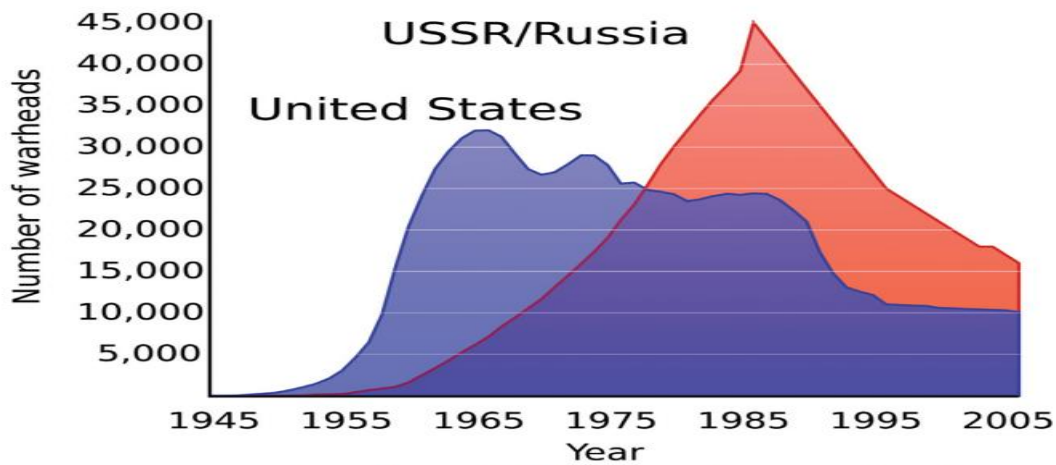

2. What is the fertility rate recorded in 2011?
7. Causes for World wars.
Aggressive nationalism – Imperialism– Secret alliances - ?
Complete the information.
8. Based on the relationship between the information in the first pair, complete the second pair.
India : Parliamentary System   America : ?
9. What is the immediate provocation for the second world war. ?
10. Identify the person in the picture who introduced Policy of Liberalization in India

11. Study the graph and answer the following question.

Graph 1 : US and USSR nuclear stockpiles

- Which country had the highest warheads in the year 1955?

12. Who gave the slogan “Do or Die” during the Quit-India movement?

SECTION – II

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 2 Mark.

8 x 2 = 16

13. What are the divisions of Indo-Gangetic Plains?

14. What is the theme of the book “Silent Spring”?

15. Suggest any two measures to solve the problems of urbanization.

16. Answer the following questions based on the map given.

- Name the river flowing through Tibet which is also called “Tsangpo”.
- Varanasi is situated on the banks of which river?

17. Arrange the following movements in the correct chronological order.

Quit India movement,   Vande Mataram movement,
Civil disobedience movement,   Khilafat Movement.

18. Write any two examples for political parties in Andhra Pradesh.

19. "In a war even the country which wins too loses". Comment.

20. "I have a dream that my four little children will one day live in a nation where they will not be judged by the colour of their skin but by the content of their character ...

Dr. Martin Luther King Jr.

Express the sensitivity in this speech.

SECTION – III

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 4 Marks.

8 x 4 = 32

21. Explain the changes occurred in human life style with settled life.

22. What measures are being taken up by the government for the development of government schools in Andhra Pradesh.

23. Answer the following questions based on the table given below.

Some data regarding India and its neighbors for 2013

Country	Per capita Life Income in \$	Life Expectancy at birth	Average years of schooling	Expected years of schooling	Human Development Index (HDI) in the world
Sri Lanka	5170	75.1	9.3	12.7	92
India	3285	65.8	4.4	10.7	136
Pakistan	2566	65.7	4.9	7.3	146
Myanmar	1817	65.7	3.9	9.4	149
Bangladesh	1785	69.2	4.8	8.1	146
Nepal	1137	69.1	3.2	8.9	157

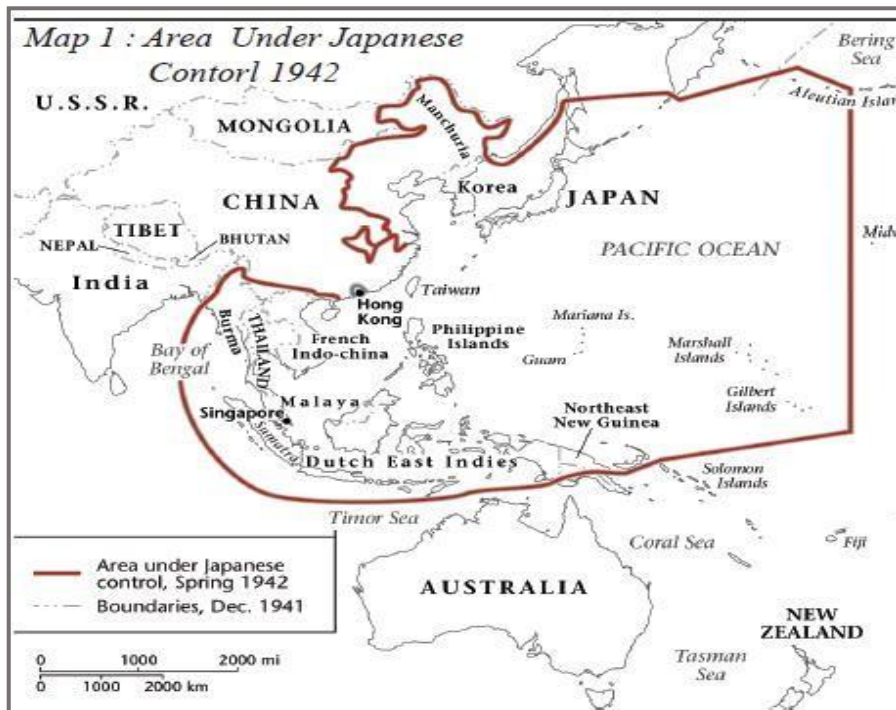
- Define average age of schooling.?
- Which country is better in life expectancy?
- Which country is better in all aspects given in the table?

iv. What are the aspects considered in determining the HDI of a Country?

24. Suggest some precautions we can take to prevent the spread of the Corona virus.

25. Write about the League of Nations.

26. Answer the following questions based on the map given below

i. What are the continents you observe in the above map?

ii. Name any countries which were under control of Japan?

27. Write about recent steps taken by governments to bring about socio-economic change.

28. Appreciate the role played by Sardar Valla Bhai Patel in the unification of the state.

SECTION – IV

Note: 1. Answer all questions.

2. Answer any one from internal choice of each question.

3. Each question carries 8 Marks.

5 x 8 = 40

29. A) Explain the physical characteristics of the peninsular plateau.

(or)

B) Our human life depends upon the environment in many ways. Explain.

30. A) “The development for one may not be development for the other” discuss.

(or)

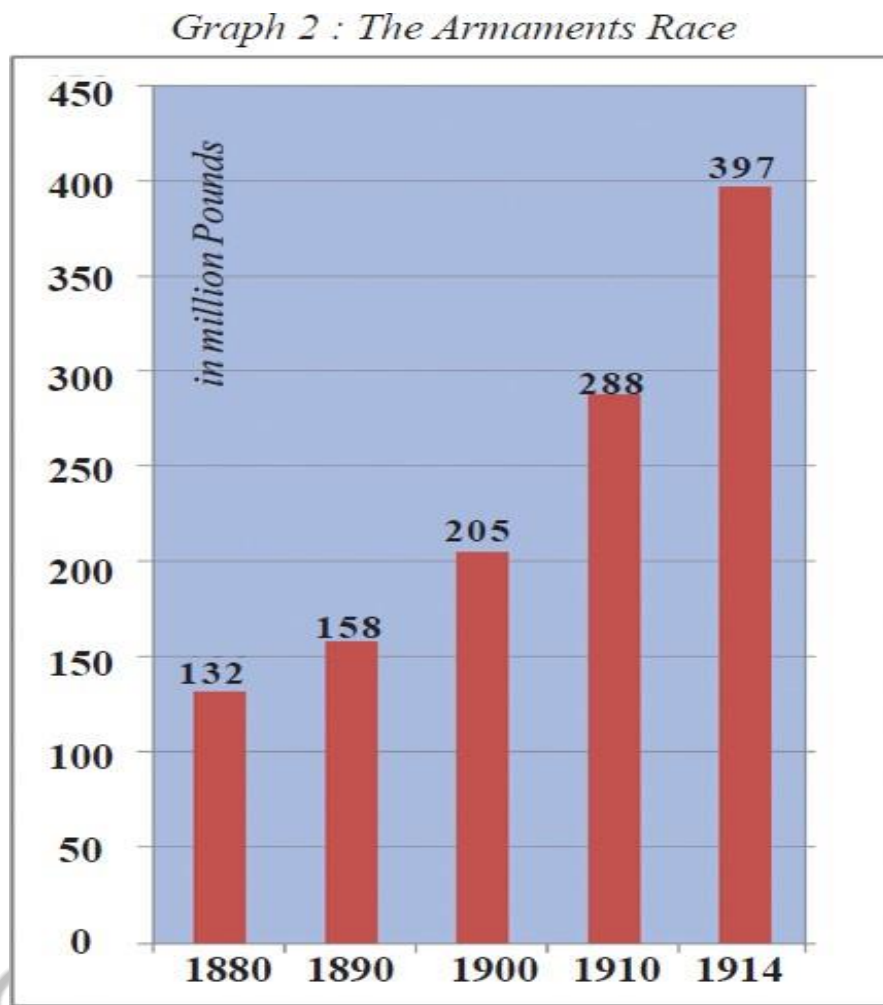
B) “There should be social control over the extraction and use of groundwater” – Do you agree with this statement?

31. A) Why the 20th century called the century of extremes. explain

(or)

B) “The emergency period was a setback to the Indian democracy” - Do you agree with this statement? Explain.

32.A) Study the timeline given below and answer the following questions.

(Military expenditure of the major powers Germany, Austria-Hungary, Britain, Russia, Italy, France)

- i. What the above bar graph indicates?
- ii. In which year highest money spent on Arms?
- iii. How is the trend in spent money on Arms?
- iv. According to the above diagram which countries have spent money on nuclear weapons

(or)

B) Answer the following questions based on the graph given below.

Coalition Governments and some political parties from 1980's

Governing Parties	Governing Parties	Governing Parties
National Front 1989-1990	United Front 1996-1998	National Democratic Alliance 1998-2004
JD; DMK; AGP; TDP ; Jammu & Kashmir National Conference (JKNC)	JKNC ; TDP; TMC; CPI; AGP; DMK; MGP; Samajwadi Party	JDU; SAD; AIADMK, JKNC; Trinamool Congress; Biju Janata Dal ; Shiva Sena ;
Supporting Parties	Supporting Parties	Supporting Parties
CPM; CPI, BJP	CPM	TDP
This is not a complete list of political parties that either supported or were part of the government. Often we have listed only those parties that had more 5 or MPs		

- Which parties were part of the National Democratic Alliance government?
- Which parties were part of the National Front government?
- What is the tenure of the United Front government?
- Which aspect that the above Pie chart shows?

33. A) Mark the following on the outline map of India.

- the place situated on the three seas.
- the state which has Patna as capital
- the Malabar Coast.
- Shimla.

(or)

- the highest peak in Shivalik ranges.
- the river which flows between Vindhya and Satpura mountains
- river Brahmaputra.
- eastern ghats.

33. B) Mark the following on the outline map of the World.

- The country which was ruled by Tzars
- The country which affected by the Atom bombs in 1945.
- India
- The Atlantic Ocean

(or)

- The country which located UNO headquarters.
- The Country ruled by Manchu Dynasty.
- France
- Italy

DCEB, VIZIANAGARAM
SUMMATIVE ASSESSMENT: JUNE-2021
SOCIAL STUDIES: PAPER –I & II (English Medium)
MODEL PAPER Released by AP-SCERT
PRINCIPLES OF VALUATION

Class: x

(Max.Marks:100)

Time:3.15 hours.

General Instructions:

1. Every examiner should read the question paper and the principles of valuation thoroughly.
2. Social studies being a content subject, language mistakes need not be penalized.
3. Any relevant point other than laid down in the principles may be valued and assessed.
4. Please avoid awarding $\frac{1}{4}$ or $\frac{3}{4}$ marks.
5. Wrong answer should be struck off and '0' (Zero) marks should be awarded.
6. He /She should have observed the map keenly with regard to mapping skills.
7. Think in different angles before awarding marks to the multi-dimensional questions.
8. Answers of the students should be considered, if they write in their own words.
9. The perspective and understanding of the students can be observed in evaluation.
10. If a candidate exceeds choice all answers have to be valued. The answer securing highest marks should be taken into account and the others should be marked as "Excess".

SECTION – I

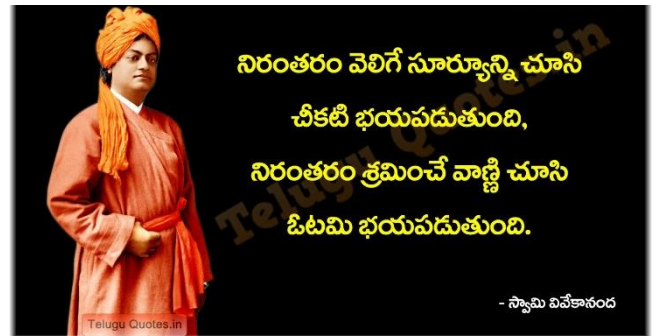
Note: 1. If any question is answered more than once in this section, the earlier answer will only be considered.

2. Answer all questions.

3. Each question carries 1 Mark.

12 x 1 = 12

1. Shivaliks
2. Kaveri
3. Ramayya works in mining
4. Agriculture
5. Thiruvananthapuram, Mumbai, Jaipur, Shimla
6. 2.7
7. Militarism

8. Presidential System
9. Hitler (Germany) invaded Poland as punishment for refusing to handover the port of Danzig to Germany.
10. Sri. P.V.Narasimha Rao
11. United States
12. Mahatma Gandhi

SECTION – II

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 2 Mark.

8 x 2 = 16

13. i) There are three divisions in the Indo-Gangtic plains.
ii) They are: The Western Part, The Central part, The Eastern Part
14. i) In the book Silent Spring, it is written about the impact on birds and human beings of spraying DDT for mosquito control.
ii) This book was written by Rachel Carson in 1962.
15. i) Providing proper drainage system.
ii) Use CNG vehicles in transportation.
iii) Proper disposal of sewage.
(Any two points 2x1=2 marks. Consider any other relevant points.)
16. i) Brahmaputra (YarlungZangbo)
ii) Ganges
17. Vande Mataram movement, Khilafat Movement, Civil disobedience movement, Quit India movement
18. YSR Congress, Telugu Desam, Jana Sena
(Any two points 2x1=2 marks. Consider any other relevant points.)
19. i) The victorious country also lost many lives of soldiers and civilians.
ii) The victorious country also lost huge properties and it led to financial crises.
(Any two points 2x1=2 marks. Consider any other relevant points.)
20. i) Dr. Martin Luther King wanted to abolish the racial discrimination.
ii) He wished that all the blacks should be treated equally with whites.
(Any two points 2x1=2 marks. Consider any other relevant points.)

SECTION – III

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 4 Marks.

8 x 4 = 32

21. Many changes were occurred in human life style with settled life. They are

- i) Practicing of agriculture brought about many changes in human lifestyles. People did not have to travel over large areas to obtain food.
- ii) They could now increasingly stay in one place.
- iii) As agriculture progressed, people organised their life around patterns observed in nature. For example, the seasonal cycles, how to predict climatic conditions, how to plan the timing of cropping practices (sowing, harvesting, etc.), and so on.
- iv) They also had time to speculate on other things – the movements of heavenly bodies, for example.
- v) Population sizes also increased. As populations increased, there was more specialisation - weavers, potters, metal workers and other professions emerged.
- vi) The number and variety of goods produced increased and so did the trade in them.
- vii) Urban settlements i.e. towns where people did not work in agriculture expanded.
- viii) Within the urban settlement, people specialised in certain skills. Many goods were produced for the market and sold to traders who carried them to far off places.

(Any four points 4x1=4 marks. Consider any other relevant points.)

22.

The Andhra Pradesh government is taking several steps for the development of government schools. It is providing all physical facilities through Nadu-Nedu programme.

- i. Mineral water plants are provided for drinking water
- ii. Toilets are built for students
- iii. Sanitary workers are appointed for sanitation.
- iv. School buildings and walls are painted colourfully.
- v. Sufficient furniture is supplied to all schools
- vi. English medium is introduced in all government schools
- vii. Well trained teachers are recruited according to the teacher pupil ratio.

- viii. Nutritious food is provided in lunch. It is named as Jagananna Gorumudda.
- ix. Bags, text books, note books, shoes, uniforms etc are provided to each student through Jagananna Vidya Kanuka.
- x. Every mother who sends their children to school is given Rs. 15,000/- annually through the scheme of AMMA VODI.

(Any four points 4x1=4 marks. Consider any other relevant points.)

23.

- i) Average number of years of education received by people ages 25 and older.
- ii) Sri Lanka
- iii) Sri Lanka
- iv) Per capita income, Life Expectancy at birth, Average years of schooling, Expected years of schooling.

(OR)

Per capita income, Education and Health indicators.

24. Corona Virus badly affected the human being across the world. Vaccination programme is still going on. So, we have to take some precautions until the Corona Virus is completely eradicated.

- i. We should wear mask in public places.
- ii. We should maintain physical distance at least six feet from others in public places.
- iii. We should wash our hands often properly with soap and water for at least 20 seconds.
- iv. If soap and water are not readily available, we should use a hand sanitizer that contains at least 60% alcohol.
- v. We should avoid touching our eyes, nose, and mouth with unwashed hands.
- vi. We should restrict our travel.

(Any four points 4x1=4 marks. Consider any other relevant points.)

25.

- i. The Treaty of Versailles also set up the League of Nations to prevent wars in the future. The League of Nations was established on 10 January, 1920 and dissolved on 20, April, 1946.
- ii. Russia and Germany were not invited to become members of the League of Nations.
- iii. U.S.A. could not become a member as the US Congress (Parliament) refused to sanction the proposal of the President Woodrow Wilson.
- iv. Woodrow Wilson, President of U.S.A., was very active in the formation of the League of Nations. He suggested 14 points to be used for peace negotiations in order to end World War-I. The League of Nations was the result of the 14th point.
- v. In 1934, the League of Nations had 58 members only.

- vi. It was hoped that the League of Nations will help eliminate wars through collective security and settle disputes between countries through arbitration or negotiation.
- vii. League of Nations set up several international agencies for conducting welfare activities like health, labour welfare and also an International Court of Justice for legal disputes between nations.
- viii. International Court of Justice was in The Hague, Netherlands.
- ix. The League of Nations failed to prevent Germany and Italy from violating international agreements and attacking other countries.

(Any four points 4x1=4 marks. Consider any other relevant points.)

26. i. Asia, Australia (***1 mark for one continent***)

ii. Singapore, Korea.

(1 mark for one country, consider any country under the control of Japan)

27.

- i. The government of India announced the demonetisation of all 500- and 1000-Rupee notes to curb black money.
- ii. The NITI Aayog is established in 2015 in the place of Planning Commission.
- iii. The government is providing loans unemployed youth at lower interest rates for self-employment.
- iv. The government is giving loans at zero percent rate to DWACRA groups for empowerment of women.
- v. The government is supporting farmers through different schemes i.e., Rythu Bharosa which provides financial assistance Rs.13,500/- per farmer family per year.
- vi. The government is providing reservations political field and employment to B.C.s, S.C.s, S.T.s and women. It will lead to social change.

(Any four points 4x1=4 marks. Consider any other relevant points.)

28.

- i) There existed around 550 Princely states which enjoyed different levels of sovereignty but were under British paramount power.
- ii) They were asked to decide if they wanted to join India, Pakistan or remain independent.
- iii) Sardar Patel was given charge of integration of the princely states with India in July 1947.
- iv) He handled effectively the integration of the princely states with his diplomatic skills and foresightedness.

- v) He discussed with the princes the necessity to join India. He even made it clear that if they did not do so, the army would have to be sent to complete the process of unification.
- vi) By 15th August 1947, all states except Kashmir, Hyderabad and Junagadh had agreed to sign the Instrument of Accession with India. These three states were also made to join in the next two years.
- vii) If the princely states are not joined India, India would have been a small country and would have been faced many problems with neighbouring countries.
- viii) So, we should be grateful to Sardar Vallabhbhai Patel for integration of princely states with India. We should appreciate his services.

(Any four points 4x1=4 marks. Consider any other relevant points.)

SECTION – IV

Note: 1. Answer all questions.

2. Answer any one from internal choice of each question.

3. Each question carries 8 Marks.

5 x 8 = 40

29A.

- i. The peninsular plateau is surrounded by the sea on three sides.
- ii. It is mainly composed of the old crystalline, hard igneous and metamorphic rock.
- iii. Large amounts of metallic and nonmetallic mineral resources are found in the Indian plateau.
- iv. It has broad and shallow valleys with rounded hills.
- v. The topography of the plateau is slightly tilted towards east and the Western and Eastern Ghats form the western and eastern edges respectively.
- vi. The peninsular plateau consists of two broad divisions namely, the central high lands (Malwa plateau) and the Deccan Plateau.
- vii. In comparison to the Gangetic plains the plateau region is dry.
- viii. The rivers are not perennial.
- ix. The irrigation for the second crop depends on deep tube wells and tanks.
- x. Chotanagpur plateau is rich mineral resources.

(Any eight points 8x1=8 marks. Consider any other relevant points.)

29B.

- i. Food: - People grow crops which are suitable to the soil, rainfall and temperature of that area. Their food habits depend on the crops grown in the area.

- ii. Shelter: - People construct houses suitable to the local atmosphere and other conditions. They use material which are locally available to construct houses. The people in Japan construct houses in such a way to protect from earthquakes.
- iii. Clothes: - People wear clothes according to the local atmosphere. People living in warm area wear cotton clothes.
- iv. Cultural practices: Many cultural practices are emerged based on the local environment. The practice of celebrating festivals is emerged basing on the local environment.
- v. Livelihood: People depend on the local environment for their livelihood. In coastal regions many people's livelihood is catching fishes.
- vi. Transportation: Constructing of roadways, railways, using of different kinds of vehicles etc., depend on the material available in the area, terrain of the land, and atmosphere. People living in tundras use sledges for transportation.
- vii. Settled life: Their settled life is depended on the environment. If food is available throughout the year they settle in that area, otherwise they move from place to place for food.
- viii. Industries: - People establish industries basing on the raw material, labour, water etc. available in the area.

(Any eight points 8x1=8 marks. Consider any other relevant points.)

30A.

What may be development for one, may not be development for the other. It may even be destructive for the other.

- i. Industrialists may want more dams to get more electricity. But this may submerge the land and disrupt the lives of people who are displaced such as the tribals. They might resent this and may just want small check dams or tanks to irrigate their land. So construction of dams is development for industrialists and destructive for tribals.
- ii. Kudankulam Nuclear Power Project is established to generate nuclear power to meet the growing energy needs of the country. The people in the region have protested on the grounds of safety, security and livelihood. Here establishment of Nuclear Power Project is development for the people who need more electricity, but it is destructive for the people of Kudankulam.

- iii. Many Multi-National Companies are allowed to trade globally. But due to these companies, local companies faced huge losses. Many of them were shut down. So globalisation is development for MNCs, where it is destructive for local companies.
- iv. Many farmers are forced to give their lands to the government for industrial development. But farmers lose their livelihood. It is development for industrialists, where it is destructive for farmers.
- v. Government procures land by demolishing houses for extension of roads mainly in cities. The house owners are displaced and some of them may be lost their livelihood. It is development activity for the city, but it is destructive to the house owners.

(Any eight points 4x2=8 marks. Consider any other relevant points.)

30B.

- i. “There should be social control over the extraction and use of groundwater” I agree with this statement.
- ii. Now a days the ground water became a primary water source for domestic purposes, industries and agriculture.
- iii. The government makes acts regarding conservation of water, for example WATTA. But these are not fruitful without public cooperation.
- iv. The people should impose self-control over the usage of water. They should use water carefully and should not waste the water.
- v. The people of the area should make plans regarding usage of water. The people of Hiware Bazar made plans for conservation of water and rational use of water. They followed the plans voluntarily and achieved development.
- vi. The people should not dig bore wells so deep. They should follow the guidelines while digging the bore wells.
- vii. The ground water is common pool resource. It belongs to all people. The owner who owns bore well should not has right to extract water how much he wants.
- viii. The people should construct water harvesting pits to recharge the ground water.
- ix. The people should not cut the trees which affects the ground water level. They should plant trees.
- x. The people should dig wells instead of bore wells. It helps to reduce the usage of water.

(Any eight points 8x1=8 marks. Consider any other relevant points.)

31A.

- i. Eric Hobsbawm, a historian, called the 20th century “The age of Extremes”.
- ii. Politically, democratic aspirations were grown and the Fascist domination was also raised. The Fascism encouraged ideologies of unquestioned power and hatred for other people.
- iii. Literacy levels and average life expectancy grew immensely for all.
- iv. New forms of art like movies emerged.
- v. Scientific knowledge rose to new heights unlocking the secrets of atom and life.
- vi. Women got their right to vote.
- vii. Literally more than a hundred nations got independence and freedom across the world.
- viii. Socialist societies were built based on the principles of equality and fraternity.
- ix. Liberal democracy was established based on political liberty and capitalist economy.
- x. “Great Depression” was occurred causing massive unemployment and economic failure.
- xi. Two World Wars were occurred in which millions died and the lives of many more millions were dislocated.
- xii. 20th century was a period of great expectations, experiments and dangerous developments.

(Any eight points 8x1=8 marks. Consider any other relevant points.)

31B.

- i. General elections were postponed
- ii. Many of the Fundamental Rights were suspended
- iii. The press was censored
- iv. Most of political opponents were imprisoned.
- v. There were instances of arbitrary detention, torture and other violations of civil liberties.
- vi. Slums were demolished
- vii. Forced sterilization was taken place.
- viii. There was no freedom to the people to express their discontent towards the government’s programmes.
- ix. Indira Gandhi granted herself extraordinary powers.
- x. The major highlight of this period was the 42nd Constitutional Amendment which brought about a series of changes. It actually weakened the democratic fabric of this country.

(Any eight points 8x1=8 marks. Consider any other relevant points.)

32. A. i) Military expenditure of the major powers Germany, Austria, Britain, Russia, Italy, France.

ii) 1914

iii) Increased

iv) Germany, Austria, Britain, Russia, Italy, France.

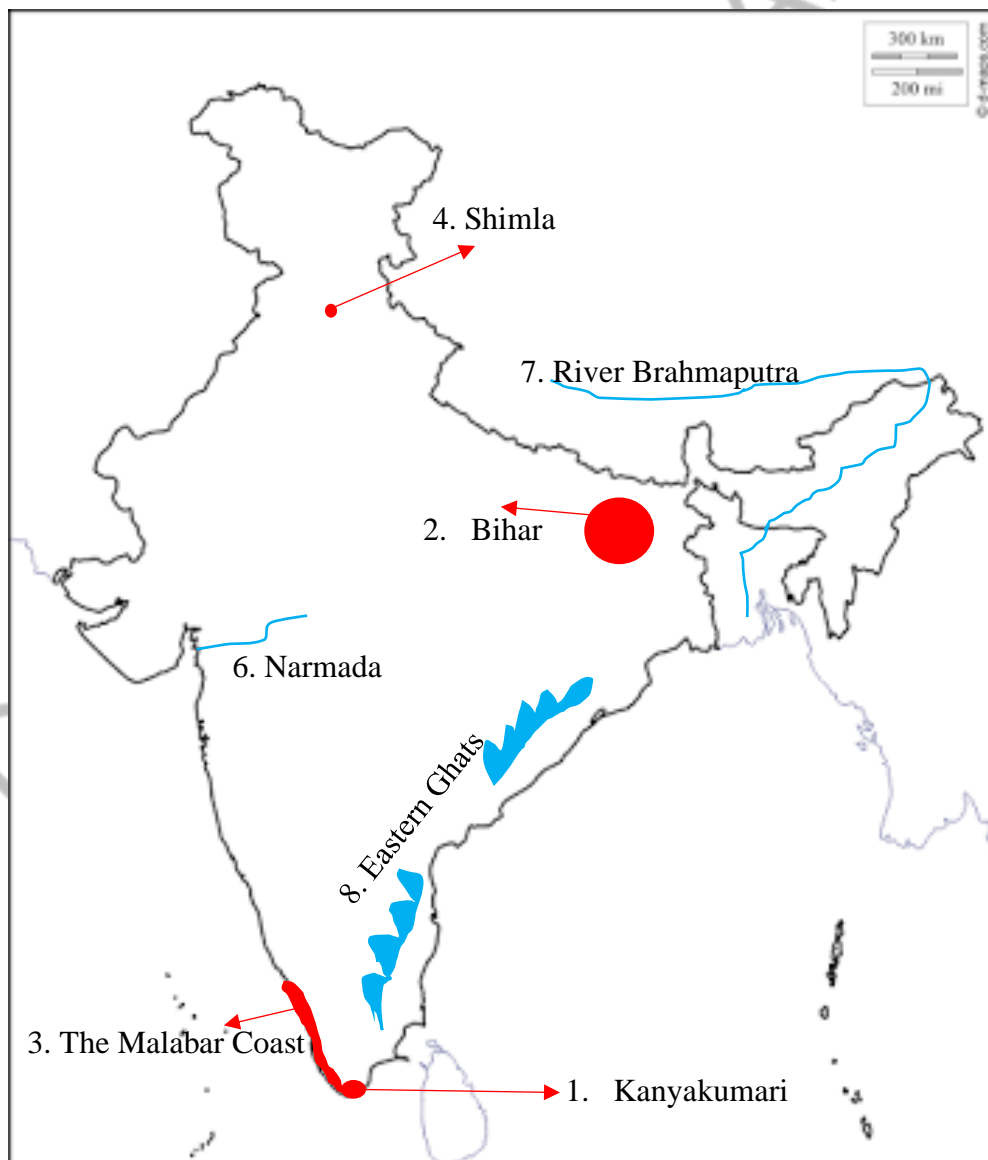
32. B) i) JDU, SAD, AIADMK, JKNC

ii) JD, DMK, AGP, TDP, JKNC

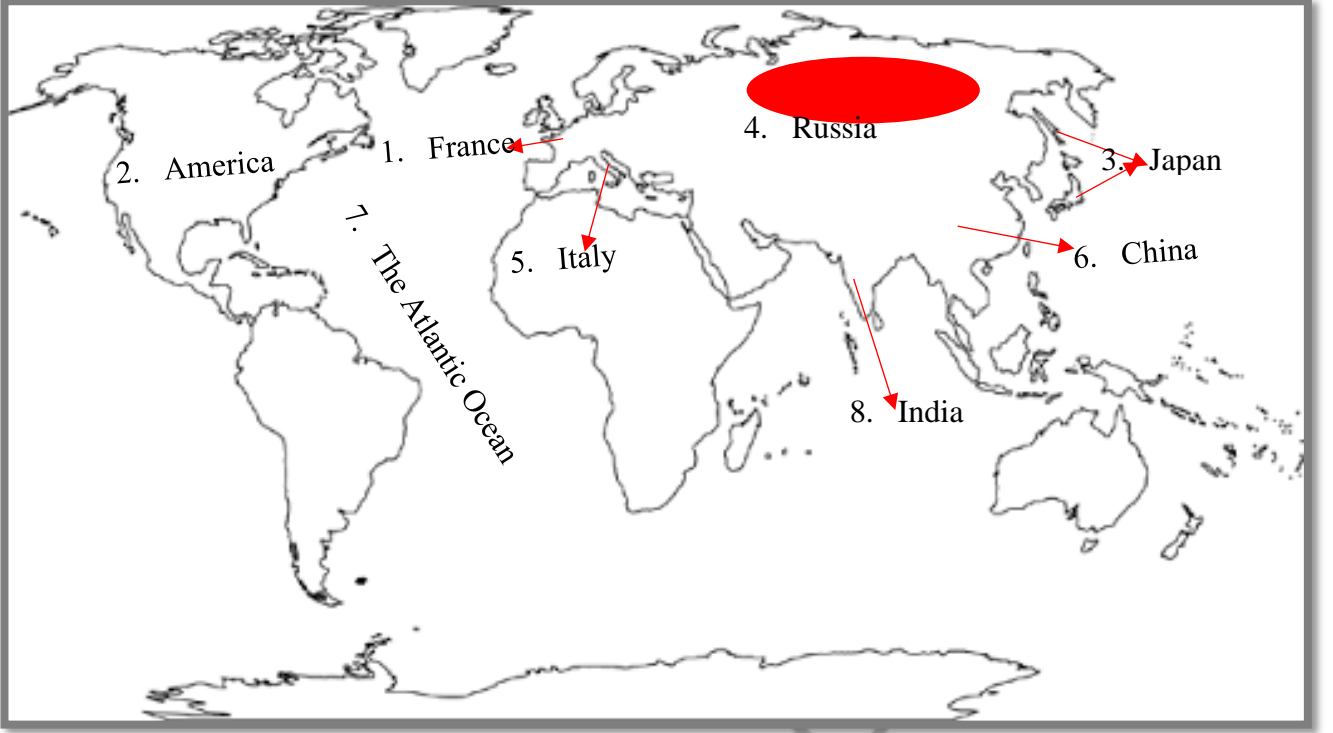
iii) 1996-1998

iv) Coalition Governments from 1980's

33. A.

33.B.

పరిక్ష వ్రాసేటప్పుడు దృష్టిలో ఉంచుకోవల్సిన అంశాలు

- ప్రశ్నా పత్రం కంటే ముందు జవాబు పత్రం ఇవ్వబడుతుంది. కావున జవాబు పత్రం ఇచ్చిన వెంటనే అన్ని పేజీలకు మార్జిన్స్ గీసుకొనాలి. (మార్జిన్స్ పెన్సిల్ తో గీసుకోవటం మంచిది)
- ప్రశ్నా పత్రం ఇచ్చిన తరువాత ప్రశ్నాపత్రాన్ని క్షణంగా చదవిన తరువాతే జవాబులు రాయటానికి సిద్ధపడాలి.
- ప్రశ్న పత్రం చదవటానికి కేటాయించిన 15 ని. ప్రశ్నా పత్రం బాగా చదవటానికి ఉపయోగించుకోవాలి.
- జవాబు పత్రంలో మొదటిగా సెక్షన్-1 లోని ఒక మార్కు ప్రశ్నల కొరకు 1 నుండి 12 నెంబర్లు వరుసుగా వేసుకొని, సమాధానాలు తెలిసిన వాటికి ముందుగా జవాబులు రాయటం మంచిది.
- ఒక మార్కు ప్రశ్నలలో ఒకే ప్రశ్నకు రెండు సార్లు సమాధానం రాస్తే, ముందు రాసిన సమాధానాన్ని పరిగణలోకి తీసుకుంటారనే విషయాన్ని గమనించాలి.
- మార్జిన్ లోపల ప్రశ్నల నెంబర్లు మాత్రమే రాయాలి. సమాధానంలోని పాయింట్స్ నెంబర్లు మార్జిన్ బయటరాయాలి.
- ఒక మార్కు ప్రశ్నకు 1 లేదా 2 పదాలలో, 2 మార్కుల ప్రశ్నలకు 1 లేదా 2 వాక్యాలలో, 4 మార్కుల ప్రశ్నలకు 2 నుండి 4 వాక్యాలలో, 8 మార్కుల ప్రశ్నలకు 4 నుండి 8 వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయాలి.
- పట నైపుణ్యాలు, సమాచార నైపుణ్యాలకు సంబంధించిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాసేటప్పుడు తగుజాగ్రత్తలు తీసుకొని రాయాలి. ఇవి మంచి మార్కులను సాధించి పెడతాయనే విషయాన్ని గుర్తుంచుకోవాలి.
- పట గుర్తింపు విషయంలో తప్పనిసరిగా పాయింట్ పెట్టి, పేరు రాసి గుర్తించాలి.
- జవాబు పత్రంలో స్కెచ్ పెన్నులు వాడకపోవడం మంచిది.
- జవాబులోని ముఖ్య పదాలను పెన్సిల్ తో అండర్ లైన్ చేసుకోవటం మంచిది. దీని వలన మంచి మార్కులను పొందవచ్చు.

DCEB, VIZIANAGARAM
SUMMATIVE ASSESMENT: JUNE-2021
SOCIAL STUDIES: PAPER – I & II (English Medium)
MODEL PAPER-1

Class: x

(Max.Marks:100)

Time:3.15 hours.

Instructions:

6. 15 Minutes are allotted for reading the question paper in addition to 3.00 hours for writing the answers.
7. All answers should be written in the separate answer booklet.
8. There are four sections in the questions.
9. There is internal choice in Section-IV.
10. Write answers should be visible and legible.

SECTION – I

Note: 1. If any question is answered more than once in this section, the earlier answer will only be considered.

2. Answer all questions.

3. Each question carries 1 Mark.

12 x 1 = 12

1. Service sector can be divided into three sub-sectors:
  - i. Trade, hotels, transport & communication
  - ii. Finance, insurance & real estate
  - iii. ?

Name the third sub-sector?

2. Give any two examples for working capital?
3. The Brahmaputra river called as Tsangpo in which place?

A. Assom

B. Tibet

C. Arunachalpradesh

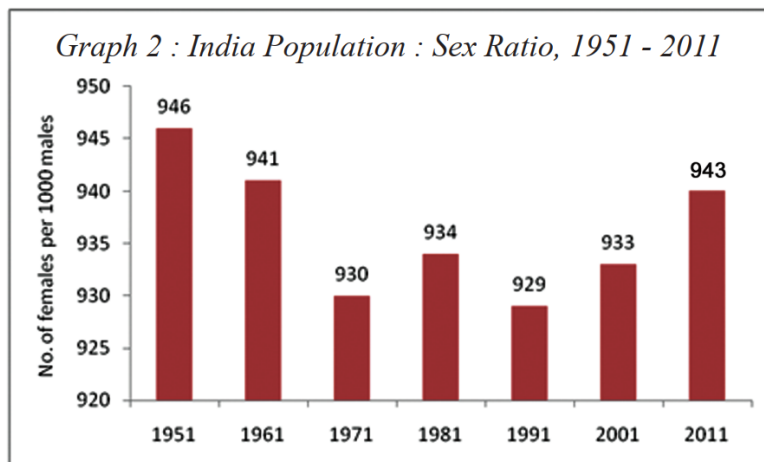
D. China

4. Observe the table and answer the question given below.

Sector	Employment Share	
	1972-73	2009-10
Agriculture	74%	53%
Industry	11%	22%
Service	15%	25%

- In which sector the employment is showing an increasing trend?

5. Satpura, Vindya, Nilagiri, Aravali: Arrange these from North to South according to their location.
6. According to the following bar graph in which year lowest sex-ratio recorded?

7. Based on the relationship between the information in the first pair, complete the second pair.

Min: Democracy :: San : ?

8. Write the following incidents in chronological order.

Formation of Muslim League, Abolition of the privy purse,
Hunger strike by Royal Indian Navy, Formation of INA,

9. Consider the following statements.

- i. A dual judiciary is the character of the Federal government.
- ii. All India services is the character of the Unitary government.

Which of the above statement is correct?

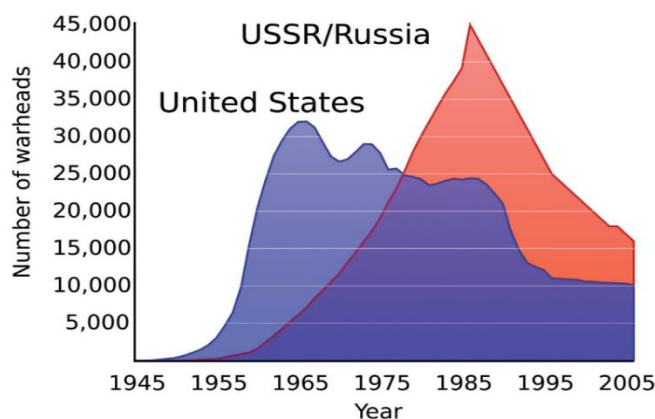
- A. (i) only   B. (ii) only   C. Both (i) and (ii)   D. None of the these

10. Find out the odd one related to political parties in India.

BJP, DMK, TDP, SAD

11. When was the Right to Information Act passed by the Central Government?

12. Write a reason to decrease nuclear stockpiles after 1990 in both countries?

Graph 1 : US and USSR nuclear stockpiles

SECTION – II

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 2 Mark.

8 x 2 = 16

13. List out various island groups in India?

14. Who wrote the book “Silent Spring”? What is the main theme of this book?

15. Observe the following map and answer the below questions?

Map 2 : Ganga joining with Brahmaputra

a) New Delhi situated on the bank of which river?

b) Name the distributary of the Ganges river.

16. Give any two suggestions to reduce the problems of migrants?

17. Define coalition government? Name any two coalition governments.

18. “Aggressive nationalism was one of the main causes to the two world wars” Interpretative in your own words?

19. How Bhopal Gas Disaster impacts on present society?

20. Write about the Quit India movement?

SECTION – III

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 4 Marks.

8 x 4 = 32

21. Define site features and situation features. Give two examples for each from the place you live in.

22. How Globalisation impacts on present Indian society?

23. Make suggestions on how to improve the public distribution system?

24. Prepare a bar graph based the table given below.

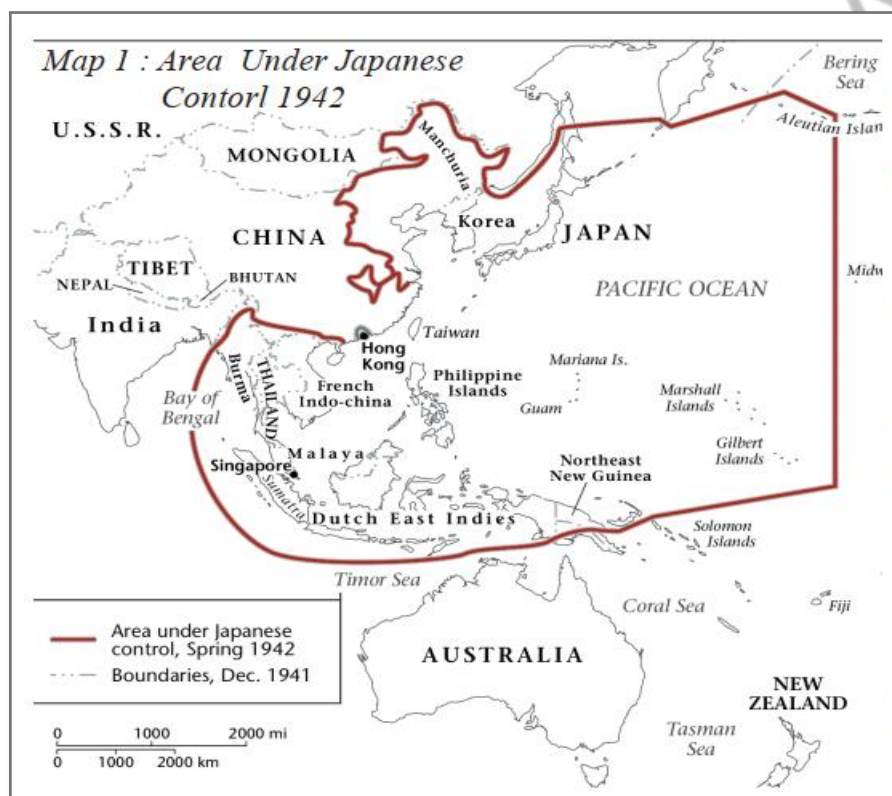
Table : 4 Some Comparative data of Select States			
State	IMR per 1000 (2006)	Literacy rate (%) (2011)	Net Attendance Rate (2006)
Punjab	42	77	76
Himachal Pradesh	36	84	90
Bihar	62	64	56

25. Write the challenges in conducting elections in present India?

26. Explain various consequences of both world wars?

27. Appreciate the role of Sardar Patel in integration of princely states.

28. Read the following map and answer the below questions.

a) Which Asian country was the colony of Dutch East Indies?

b) Name any two countries, which were not under the control of Japan during the second world war?

SECTION – IV

Note: 1. Answer all questions.

2. Answer any one from internal choice of each question.

3. Each question carries 8 Marks.

5 x 8 = 40

29.A) Explain the importance of the Himalayas in India.

(Or)

A) Write the impacts of Climatic change and Global warming on India?

30.A) Different persons can have different developmental goals and What may be development for one may not be development for the other. It may even be destructive for the other. Interpretate these concepts with your own examples.

(Or)

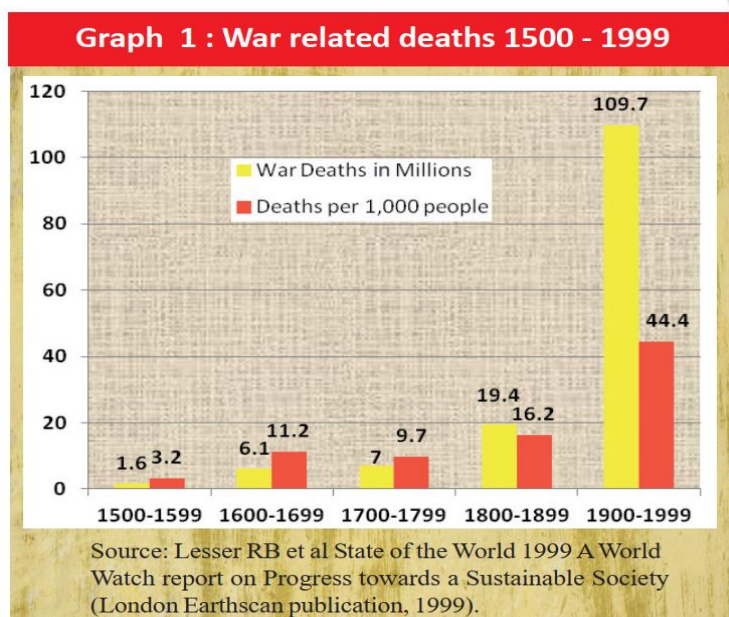
B) Write the practices in the context of Hiware Bazar to improve the water conservation? And interpretate them in your own words.

31.A) Define imperialism, secrete alliances and militarism. How were these caused to world wars?

(Or)

B) Distinguish What do you understand about one party dominance? Would you consider it as dominance only in elections or also in terms of ideology? Discuss with reasons

32.A) Read the following table and the following questions.

- In which century deaths per thousand people decreased comparative to previous century?
- Write the reasons to increase war deaths from 1500 to 1999?
- How many war related deaths recorded in 16th century?
- In 1900-1999 data 44.4 indicates which aspect?

(Or)

B) Read the time line chart and the following questions.

- Operation Blue star took place in which year?
- Which Prime Minister signed an agreement with Sri Lanka?
- Name the Prime ministers during National front Government.
- Expand NDA.

33.A) Point out the following in the given India Map

- i. Highest peak in Western ghats
- ii. The state where Hiware Bazar located
- iii. Thar Desert
- iv. Leh

(Or)

- v. The state which was banned Chemical fertilizers and pesticides at first.
- vi. The south most point of India main land.
- vii. Mumbai
- viii. Arunachal Pradesh

33. B) Point out the following in the given world map.

- i. The city where May 4th movement took place
- ii. The leading country of triple entente
- iii. Serbia
- iv. Taiwan

(Or)

- v. Headquarters of League of Nations
- vi. Leading country of triple alliance
- vii. Nagasaaki
- viii. St. Petersburg

DCEB, VIZIANAGARAM
SUMMATIVE ASSESSMENT: JUNE-2021
SOCIAL STUDIES: PAPER – I & II (English Medium)
MODEL PAPER-2

Class: x

(Max.Marks:100)

Time:3.15 hours.

Instructions:

1. 15 Minutes are allotted for reading the question paper in addition to 3.00 hours for writing the answers.
2. All answers should be written in the separate answer booklet.
3. There are four sections in the questions.
4. There is internal choice in Section-IV.
5. Write answers should be visible and legible.

SECTION – I**Note: 1. Answer all questions.****2. Each question carries 1 Mark.****12 x 1 = 12**

1. Indian economic system divided into 3 sectors.
 a) Primary sector: Agriculture   b) Secondary sector: Industries   c) Tertiary sector : ?
2. Identify the correct statement.
 i. Himalayan rivers have a perennial flow
 ii. Himalayan rivers are fed by the glaciers
 A) Both are correct   B) Both are incorrect
 C) Only i. is correct   D) Only ii. is correct
3. AGW means _____
4. River systems of the peninsular drainage
 1. Godavari   2. Krishna   3. Tungabhadra   4. Mahanadi
 A) 2 only   B) 2&3 only   C) 1&4 only   D) All the above

5.

Area	Haryana	Punjab	Andhra Pradesh	Kerala
Sex ratio	879	895	993	1034

- Which state have highest sex ratio?

6. Arrange the following states from the East to West.
 Assam, Madhya Pradesh, Arunachal Pradesh, Gujarat.

7. Match the following

i) Russian revolution	( )	a) 1933
ii) Triple Entente	( )	b) 1924
iii) USSR formation	( )	c) 1917
iv) Enabling Act	( )	d) 1907
A) a,b,c,d B) c,d,b,a C) c,b,a,d D) d,c,b,a		

8. Russian Parliament: Duma
Japan Parliament : ?

9. “San” means Nationalism, “Min” means Democracy, “Chui” means?

10. Arrange the incidents in chronological order.

a) Quit India movement	b) Assassination of Gandhiji
c) Cabinet Mission	d) Formation of Muslim League
A) a,b,c,d	B) b,a,c,d
C) d,a,c,b	D) c,b,a,d

11. Which international organisation does this logo refer to?

12. Who is the present chief election commissioner of India?

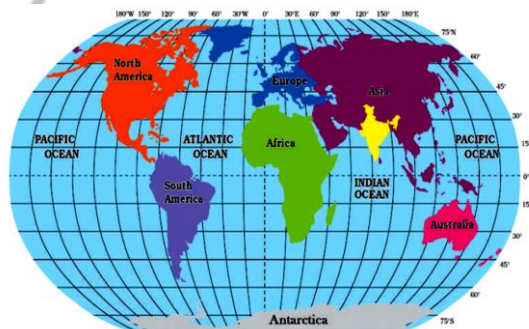
SECTION – II

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 2 Mark.

8 x 2 = 16

13. Write a few lines about India's location.

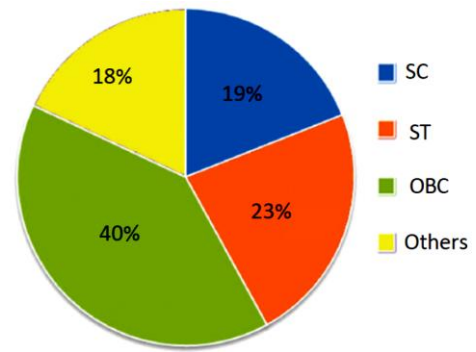
14. “Environment is also called natural capital”. Comment on it.

15. What are the recent developments in Indian agrarian system?

16. “Right to Information Act resembles the true spirit of democracy”. How do you justify?

17. Write about the cold war.
18. Write about the Operation Barga in West Bengal.
19. Write any two slogans on “Prevention of war”.
20. Observe the pie diagram and answer the following.

1. How much “SC” people have been migrated between 2007-08?
2. Which community people has been migrated largely in 2007-08?

SECTION – III

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 4 Marks.

8 x 4 = 32

21. Why do you think parents accord less priority to girls’ education as compared to boys?
22. Describe India’s climate controls.
23. Should ground water regulation be primarily community-led, as in the case of Hiware bazar?
24. What changes have taken place in the way of farming practices in India?
25. What are the basic features of social movements?
26. Observe the below table and answer the following questions.

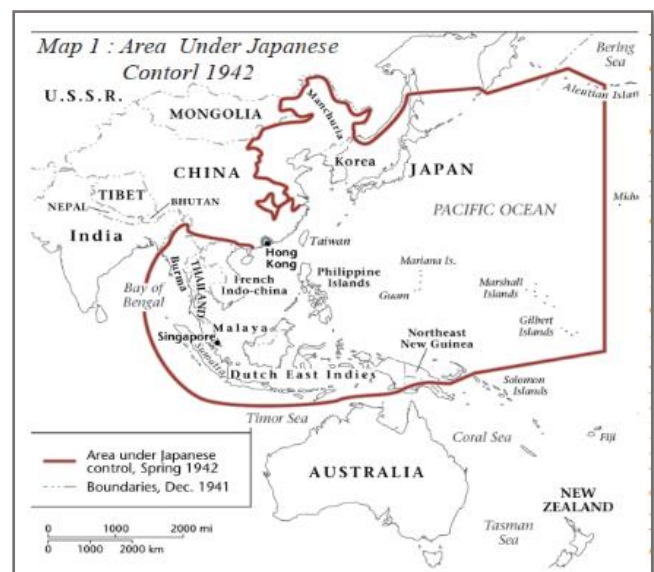
Name of the Party	State	Founder
1. BLD	Uttar Pradesh	Charan Singh
2. DMK	Tamilnadu	C.N. Annadurai
3. SAD	Punjab	Sukhbir Singh Badal
4. TDP	Andhra Pradesh	N.T. Rama Rao

- a) Who is the founder of TDP?
- b) Expand DMK.
- c) Which party belongs to Punjab state?
- d) A party which was formed with socialist ideology?

27. Read the following map and answer the questions.

- i. Name any countries which were not under the control of Japan.
- ii. In the above map, which continents were observed by you?

28. Write about “May Fourth Movement” in China.

SECTION – IV

Note: 1. Answer all questions.

2. Answer any one from internal choice of each question.

3. Each question carries 8 Marks.

5 x 8 = 40

29. A) What are the similarities and differences between East coastal plains and West coastal plains?

(Or)

B) What is meant by food security? Write the relation between food security and Public Distribution System?

30. A) “The workers in the un-organised sector need protection in wages, safety and health”. Do you agree? Or differ? Support your answer.

(Or)

B) “Increasing urbanisation is not just about greater opportunities for people, more economic productivity etc. It also results in many problems.”

- Urbanisation creates so many problems. Comment on it.

31. A) What were the important causes of two world wars?

(Or)

B) What were the results of the great depression?

32. A) Observe the table and answer the following questions.

Timeline

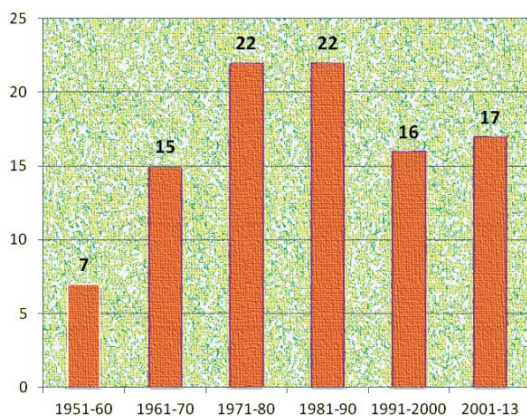
Beginning of First World War July 28	• 1914
Russian Revolution	• 1917
End of First World War	• 1918
Treaty of Versailles	• 1919
Formation of League of Nations	• 1919
Rise of Hitler in Germany	• 1933
Breakout of Second World War	• 1939
German Invasion of USSR	• 1941
Formation of United Nations Organisation	• 1945
End of Second World War August	• 1945

- i) What was the immediate provocation for world war 1?
- ii) In which year the Russian Revolution was started?
- iii) What was the International organization formed in 1919?
- iv) In which year second world war was started?

(Or)

B) Observe the Bar graph and answer the following questions.

Graph 1 : Since the Constitution was adopted on 26th January 1950 till 2013 nearly 99 amendments were made.

- In which period highest amendments were made?
- How many amendments held during 1991-2000?
- Who has the power to amend the constitution?
- In which prime minister's time, there were many amendments made to the constitution?

33. A) Point out the following in the given India Map

- Highest peak in Southern India
- Coral reef Islands
- Mumbai
- Thar desert

(Or)

- Triangular plateau
- Aravali range
- West flowing river which originates in Amarkantak
- Circar coast

33. B) Point out the following in the given world map.

- The country which gave right to vote for women in 1918.
- The country which started five-year plans first.
- U.S.A.
- India

(Or)

- Headquarters of Green Peace Organisation
- The country where the international court of justice is located
- Japan
- Bangladesh

DCEB, VIZIANAGARAM
SUMMATIVE ASSESMENT: JUNE-2021
SOCIAL STUDIES: PAPER – I & II (English Medium)
MODEL PAPER-3

Class: x

(Max.Marks:100)

Time:3.15 hours.

Instructions:

1. 15 Minutes are allotted for reading the question paper in addition to 3.00 hours for writing the answers.
2. All answers should be written in the separate answer booklet.
3. There are four sections in the questions.
4. There is internal choice in Section-IV.
5. Write answers should be visible and legible.

SECTION – I

Note: 1. Answer all questions.**2. Each question carries 1 Mark.****12 x 1 = 12**

1. Based on the relationship between the information in the first pair, complete the second pair.

Karnataka : Canara Coast : : Tamil Nadu : ?

2. Consider the following statements.

A. The ocean absorbs and loses heat more slowly than land.

B. The winds blow from the land towards ocean during the day time and from the ocean towards land during the night time.

Which of the following statements are correct?

A) A only   B) B only   C) Both A and B   D) Neither of these

3. Which of the following is odd one in respect of Mega cities?

Delhi;   Mumbai;   Chennai;   Kolkata

4. What is meant by multi cropping?

5. Arrange the following incidents in the correct chronological order

Russian Revolution;   Great Depression;

First World War;   Formation of League of Nations

6. Complete the information

Hitler   -   Germany

Stalin   -   Russia

Roosevelt - ?

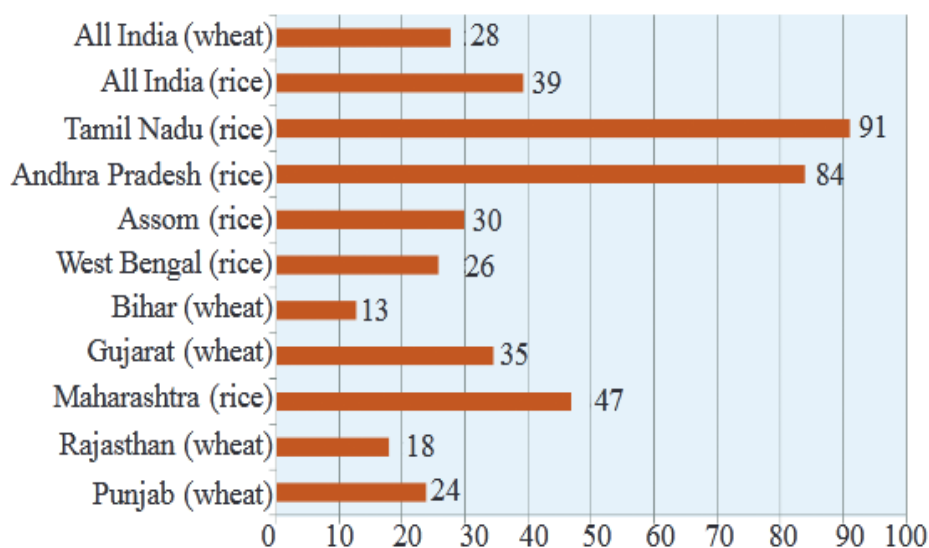
7. What is meant by Tebhaga Movement?
8. Which of the following did not belong to America?
NATO Treaty, Warsaw Treaty; Marshall Plan; New Deal Policy
9. Observe the table and answer the question.

Table : 4 Some Comparative data of Select States			
State	IMR per 1000 (2006)	Literacy rate (%) (2011)	Net Attendance Rate (2006)
Punjab	42	77	76
Himachal Pradesh	36	84	90
Bihar	62	64	56

- Which state is in the best position in view of health?

10. Observe the graph and answer the question.

Graph 4 : Percentage Share of Purchases from PDS, rice and wheat, 2009-10

- In which state the Public Distribution system is not working effectively?

11. On the 26th of January 1950, we are going to enter into a life of contradictions. In politics we will have equality and in social and economic life we will have inequality. In politics we will be recognising the principle of one man one vote and one vote one value.

- What do you mean by political equality?

12. Arrange the following rivers from North to South.

Godavari, Cauvery, Ganga, Narmada

SECTION – II

Note: 1. Answer all questions.

2. Each question carries 2 Mark.

8 x 2 = 16

13. What is National Income? Is it useful to compare different countries?
14. What is Chipko? In which state this movement was started?
15. What were the long-term causes that lead to the First World War?
16. What is the difference between the positions of the British King and the President of India?
17. Read the text given below and answer the question.

In recent years, the central and state governments in India are taking special steps to attract foreign companies to invest in India. Industrial zones, called Special Economic Zones (SEZs), are being set up.

Q. What are the facilities provided to SEZs by the government?

18. What policies of Rajiv Gandhi do you appreciate?
19. Observe the map and answer the questions.

- i. When do Southwest monsoons reach the Kerala State?
- ii. Between which latitudes Monsoons are formed across the world?

20. Mention any four welfare programmes implemented by A.P. Government today?

SECTION – III

Note: 1. Answer all questions.

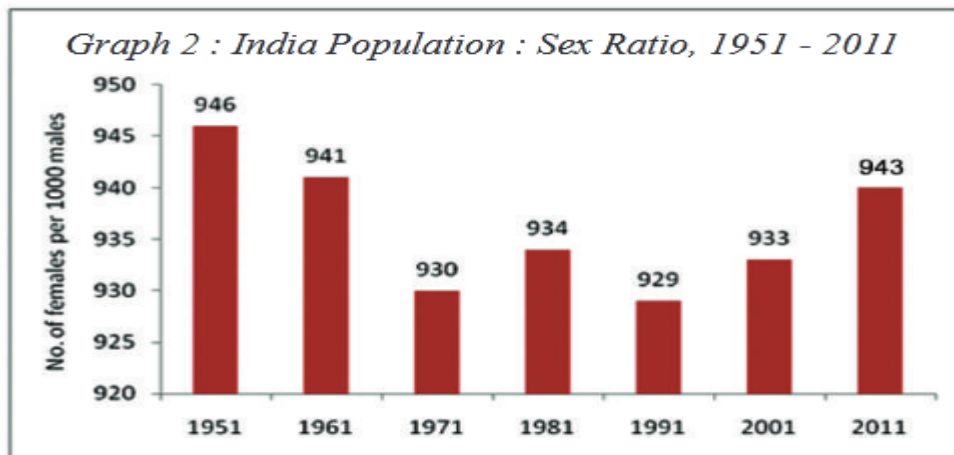
2. Each question carries 4 Marks.

8 x 4 = 32

21. How is the service sector different from primary and secondary sectors?

22. How does the Information Act help for the flourishing of Democracy?

23. Observe the graph and answer the following questions.

- What is sex ratio?
- From which year sex ratio is gradually increasing?
- Why is the population of females less than that of males in India?
- In which year highest sex ratio is recorded in India?

24. What human activities are causing global warming?

25. Where is the headquarters of Greenpeace today? What is the aim of it today?

26. Observe the map and answer the following questions.

Map 1 : A graphic representation of various regions in the southern peninsula before State reorganisation.

- Which state was the present-day Telangana a part of?
- By which name Madras state is called now a day?
- In which year the state reorganization act was made?
- Name the Union Territory located in the above map?

27. Prepare a pamphlet on the necessity of conservation of water.

28. What aims of UNO do you like? Why?

SECTION – IV

Note: 1. Answer all questions.

2. Answer any one from internal choice of each question.

3. Each question carries 8 Marks.

5 x 8 = 40

29. A) In what ways is the Indo-Gangetic Plain being different from the Peninsular Plateau?

OR

B) In what ways is the organized sector different from the Unorganised sector?

30. A) What challenges were faced by Germany during Great Depression and how did Nazi rulers and Hitler make use of it?

OR

B) How does the Parliamentary system of Government differ with the Presidential system of Government?

31. A) Read the paragraph and answer the question.

To destroy the environment means to destroy these communities. It is unjust to ask the poor people to bear the cost of development. Of course, this doesn't mean we don't progress. But we should be able to integrate environmental concerns with the idea of progress, along with issues of equity and justice. We have to find an environmentally sustainable pathway out of poverty. It is not an easy task. And yet the beginnings have already been made

Q. What efforts are being made for sustainable development?

OR

B) What has been the effect of globalisation on the lives of people? Globalisation has been of advantage to consumers, particularly the well-off sections in the urban areas. There is greater choice before these consumers who now enjoy improved quality and lower prices for several products. As a result, these people today enjoy much higher standards of living than was possible earlier.

Q. Narrate how the Globalisation impacts on India?

32. A) Observe the table given below and answer the questions.

INCIDENT	Year
Peking University	1902
Republic of China	1911
Formation of Comintern	1919
Establishment of C.C.P.	1921
Long March	1934-1935
Surrender of Japan	1945 August
The Peoples Republic of China	1949
Launching of Land Reforms in China	1950 - 1951

- Who lead the Long March?
- Who established the Republic of China?
- In which year the Comintern was established?
- Expand C.C.P.

OR

B) Observe the given below table and answer the following questions.

Timeline

- Why did the America join the second World War?
- What country did the Weimar Republic belong to?
- Write any two incidents that were happened in 1941?
- When was the second World War ended in Europe?

33.A) Locate the following on the outline map of India

- i. The longest peninsular river
- ii. The capital of West Bengal
- iii. Nilgiri Hills
- iv. Rajasthan State

OR

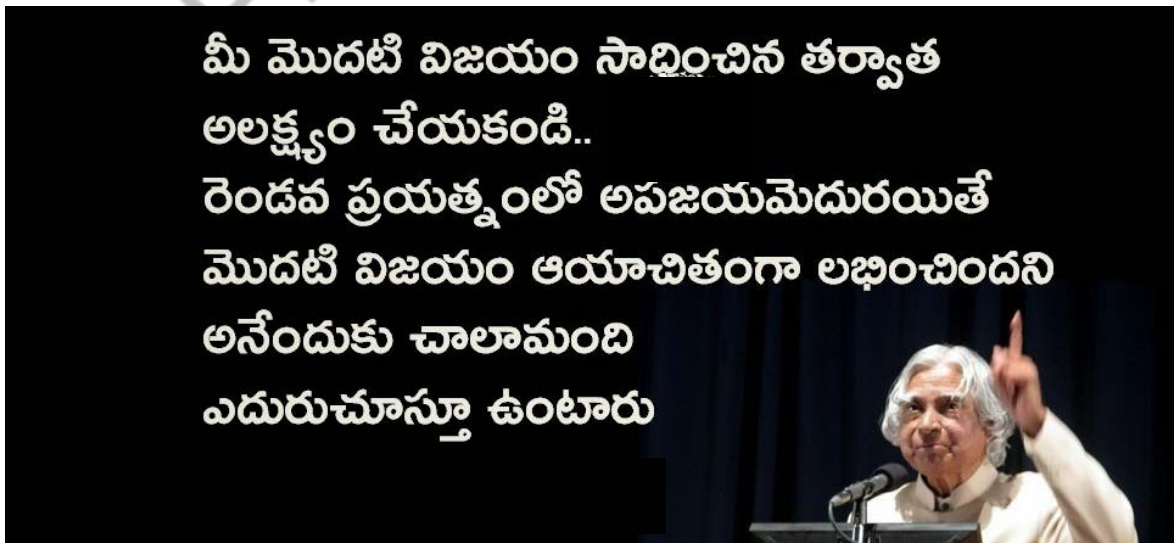
- v. The river Ganga
- vi. Delhi
- vii. The hills located to the northwest of Malwa Plateau
- viii. The state having Utkal coast

34.B) Locate the following on the outline map of World.

- i. The country not affected by the Great Depression
- ii. The Headquarters of the UNO
- iii. Italy
- iv. United Kingdom

OR

- v. The country extremely affected by the Great Depression
- vi. The place of the first summit of Non-Aligned Movement
- vii. China
- viii. Japan

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం, విజయనగరం

సంగ్రహణాత్మక మదింపు: జూన్ 2021

సాంఘిక శాస్త్రం పేపర్ – I & II (తెలుగు మీడియం)

మాదిరి ప్రశ్నా పత్రం released by AP-SCERT

తరగతి:10

(గరిష్ట మార్కులు:100)

సమయం: 3.15 గం.

విద్యార్థులకు సూచనలు :

1. ప్రశ్నపత్రము చదువుకోవడానికి 15 నిమిషాలు, జవాబులు రాయడానికి 3.00 గం. సమయం కేటాయించబడింది.
2. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలను సమాధానపత్రాలలో రాయండి.
3. ఈ ప్రశ్నపత్రంలో మొత్తం 4 విభాగాలు (సెక్షన్ లు) ఉంటాయి.
4. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు స్పష్టంగా రాయాలి.
5. సెక్షన్-4 లో మాత్రమే అంతర్గత ఎంపిక ఉంటుంది.

సెక్షన్- /

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు

12 x 1 = 12

1. హిమాలయాలను 3 శ్రేణులుగా విభజించారు.

1. హిమాద్రి 2. హిమాచల్ 3. _____ ?

మూడవ శ్రేణి పేరు రాయండి.

2. కింది వాటిలో ద్వీపకల్ప నది ఏది?

1. గంగా

2. బ్రహ్మపుత్ర

3. కావేరి

4. సట్లెజ్

3. కొన్ని కార్యకలాపాల జాబితా క్రింద ఇవ్వబడింది. ప్రాథమిక రంగ కార్యకలాపాన్ని గుర్తించి, మీ జవాబు పత్రంలో రాయండి.

1. రామయ్య నిర్మాణ రంగంలో పనిచేస్తున్నారు

2. రామయ్య గనులలో పనిచేస్తున్నారు

3. రామయ్య ప్రభుత్వ పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేస్తున్నారు

4. రామయ్య ఒక పారిశ్రామికవేత్త

4. పట్టికను గమనించండి మరియు క్రింద ఇచ్చిన ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వండి

భారతదేశంలో పరిశ్రమల వారీగా కార్మికుల వివరాలు, 2009-2010 (%)

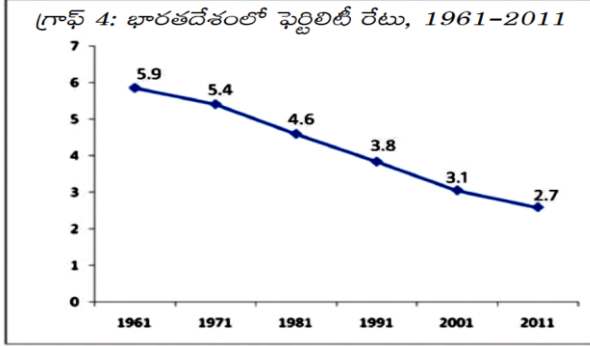
ఉపాధి రంగం	పురుషులు(%)	స్త్రీలు (%)
వ్యవసాయ రంగం	47%	69%
పారిశ్రామిక రంగం	34%	16%
సేవల రంగం	19%	15%

- ఏ రంగంలో మహిళలకు ఉపాధి ఎక్కువ

5. తిరువనంతపురం, ముంబై, జైపూర్, సిమ్లా.

ఈ రాజధాని నగరాలను వాటి స్థానం ప్రకారం దక్షిణం నుండి ఉత్తరం దిశగా అమర్చండి.

6. క్రింద ఇచ్చిన గ్రాఫ్ ఆధారంగా కింది ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వండి.

- 2011 లో నమోదైన ఫెర్టిలిటీ రేటు ఎంత?

7. ప్రపంచ యుద్ధాలకు కారణాలు:

తీవ్ర జాతీయవాదం - సామ్రాజ్యవాదం - రహస్య సంధులు - _____ ?

సమాచారాన్ని పూర్తి చేయండి.

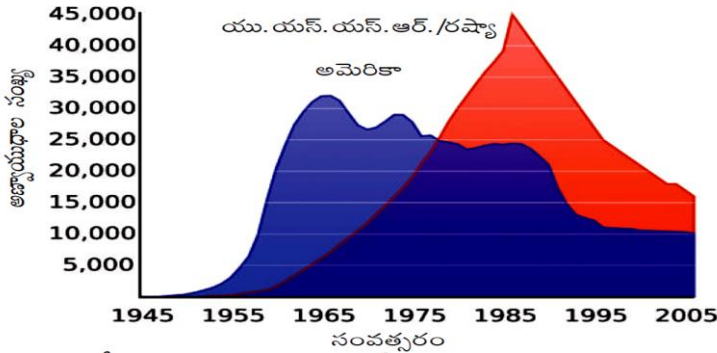
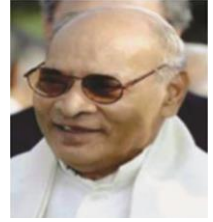
8. మొదటి జతలోని సమాచారం మధ్య ఉన్న సంబంధం ఆధారంగా, రెండవ జతను పూర్తి చేయండి.

భారతదేశం : పార్లమెంటరీ వ్యవస్థ, అమెరికా : ?

9. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్షణ కారణం ఏమిటి?

10. భారతదేశంలో సరళీకరణ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టిన చిత్రంలో ఉన్న వ్యక్తిని గుర్తించండి.

11. గ్రాఫ్ ను అధ్యయనం చేసి క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వండి.

- 1955 సంవత్సరంలో అత్యధిక అణ్ణాయుధాలు కలిగిన దేశం ఏది?

12. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం సమయంలో "చేయండి లేదా చావండి" నినాదం ఎవరు ఇచ్చారు?

సెక్షన్- II

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కు

8 x 2 = 16

13. గంగా- సింధూ మైదానాల విభాగాలు ఏవి?

14. "సైలెంట్ స్ప్రింగ్" పుస్తకం యొక్క ఇతివృత్తం ఏమిటి?

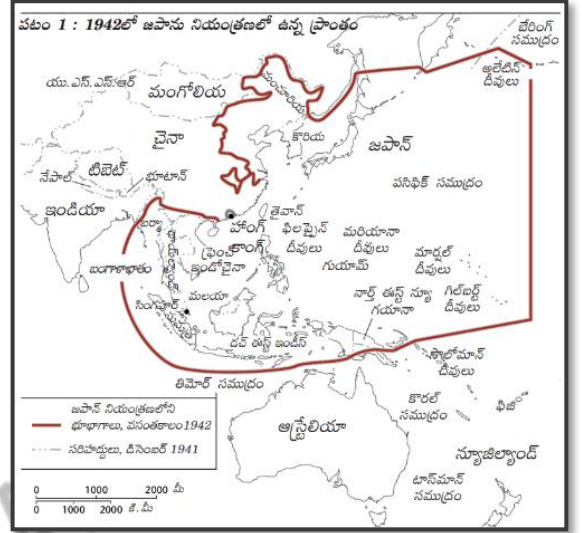
1. పాఠశాల సగటు వయస్సును నిర్వచించండి.
2. ఆయుఃప్రమాణంలో ఏ దేశం ఉన్నత స్థితిలో ఉంది?
3. ఇచ్చిన పట్టికలోని అన్ని అంశాలలో ఏ దేశం ఉన్నత స్థితిలో ఉంది?
4. ఒక దేశం యొక్క HDI ని నిర్ణయించడంలో ఏ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటారు?

24. కరోనా వైరస్ వ్యాప్తి చెందకుండా మనం తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను సూచించండి.

25. నానాజాతిసమితి గురించి రాయండి

26. క్రింద ఇచ్చిన పటం ఆధారంగా కింది ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వండి

1. పటంలో మీరు గమనించిన ఖండాలు ఏవి?
2. జపాన్ నియంత్రణలో ఉన్న దేశాల పేర్లు తెలపండి.

27. సామాజిక ఆర్థిక మార్పు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వాలు ఇటీవల తీసుకున్న చర్యల గురించి రాయండి.
28. స్వదేశీ సంస్థానాల విలీనీకరణలో సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ పోషించిన పాత్రను ప్రశంసించండి.

సెక్షన్- IV

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకూ అంతర్గత ఎంపిక కలదు. వాటి నుండి ఒకటి ఎంపిక చేసుకొని రాయవలెను.

3. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు

5 x 8 = 40

29. ఎ. ద్వీపకల్ప పీఠభూమి యొక్క భౌతిక లక్షణాలను వివరించండి?

(లేదా)

బి. మన మానవ జీవితం పర్యావరణంపై అనేక విధాలుగా ఆధారపడి ఉంటుంది. వివరించండి?

30. ఎ. ఒకరి అభివృద్ధి మరొకరికి అభివృద్ధి కాకపోవచ్చు" చర్చించండి "

(లేదా)

బి. "భూగర్భజలాల వెలికితీత మరియు వాడకంపై సామాజిక నియంత్రణ ఉండాలి" -

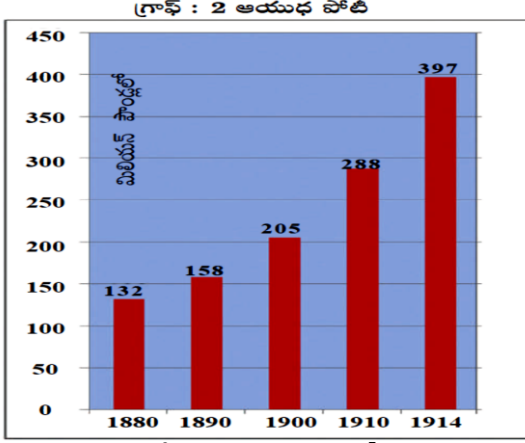
మీరు ఈ ప్రకటనతో అంగీకరిస్తున్నారా?

31. ఎ. 20వ శతాబ్దం తీవ్ర సంచలనాల శతాబ్దం అని ఎందుకు పిలుస్తారు. వివరించండి

(లేదా)

బి. “అత్యవసర పరిస్థితి కాలం భారత ప్రజాస్వామ్యానికి ఎదురుదెబ్బ” - మీరు ఈ ప్రకటనతో ఏకీభవిస్తున్నారా? వివరించండి.

32. ఎ. క్రింది బార్ గ్రాఫ్ ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

(ప్రధాన శక్తులైన జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా హంగేరీ, బ్రిటన్, రష్యా, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్ ల సైనిక ఖర్చు)

1. పై బార్ గ్రాఫ్ దేనిని తెలియజేస్తుంది?
2. ఆయుధాల కోసం ఏ సంవత్సరంలో ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు చేశారు?
3. ఆయుధాలపై ఖర్చు చేసిన డబ్బు యొక్క ధోరణి ఎలా ఉంది?
4. పై రేఖా చిత్రం ప్రకారం ఏ ఏ దేశాలు అణ్ణాయుధాలపై ఖర్చు చేసాయి?

(లేదా)

బి. క్రింద ఇచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానం వ్రాయండి.

1980ల నుంచి సంకీర్ణ ప్రభుత్వాలు కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు

అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు	నేషనల్ ఫ్రంట్ 1989-1990	అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు	యునైటెడ్ ఫ్రంట్ 1996-1998	నేషనల్ డెమోక్రాటిక్ అలయన్స్ 1998-2004	అధికారంలో ఉన్న పార్టీలు
జెడి, డిఎంకె, ఎజిపి, టిడిపి జమ్మూ & కాశ్మీర్ నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ (జెకె ఎన్ఎస్)		జెకెఎన్ఎస్, టిడిపి, టిఎంసీ, సిపిఐ, ఎజిపి, డిఎంకె, ఎంజిపి,		జెడియు, ఎస్ఎడి, ఎఐఎడిఎంకె, జెకెఎన్ఎస్, తృణమూల్ కాంగ్రెస్, బిజూ జనతా దళ్, శివసేన	
మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు సిపిఎం, సిపిఐ, బిజెపి		మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు సిపిఎం		మద్దతునిచ్చిన పార్టీలు టిడిపి	
ఇది ప్రభుత్వంలో భాగస్వాములైన లేదా మద్దతు ఇచ్చిన అన్ని రాజకీయ పార్టీల జాబితా కాదు. తరచు, అయిదుగురు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఎంపీలు ఉన్న పార్టీలను పేర్కొన్నాం.					

- i) నేషనల్ డెమోక్రటిక్ అలయన్స్ ప్రభుత్వంలో భాగస్వామ్యం కలిగిన పార్టీ లేవి?
- ii) నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వంలో ఏయే పార్టీలు ఉన్నాయి?
- iii) యునైటెడ్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వానికి మద్దతునిచ్చిన పార్టీ ఏది?
- iv) ఈ పై చార్ట్ చూపించే అంశం ఏది?

33. ఎ) భారతదేశం యొక్క అవుట్ లైన్ పటంలో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి

- i. మూడు సముద్రాల కలయిక గల ప్రదేశం
- ii. పాట్నాను రాజధానిగా కలిగి ఉన్న రాష్ట్రం
- iii. మలబార్ తీరం
- iv. సిమ్లా

(లేదా)

- v. శివాలిక్ పర్వతాలలో ఎత్తైన శిఖరం
- vi. వింధ్య మరియు సాత్పురా పర్వతాల మధ్య ప్రవహించే నది
- vii. బ్రహ్మపుత్ర నది
- viii. తూర్పు కనుమలు

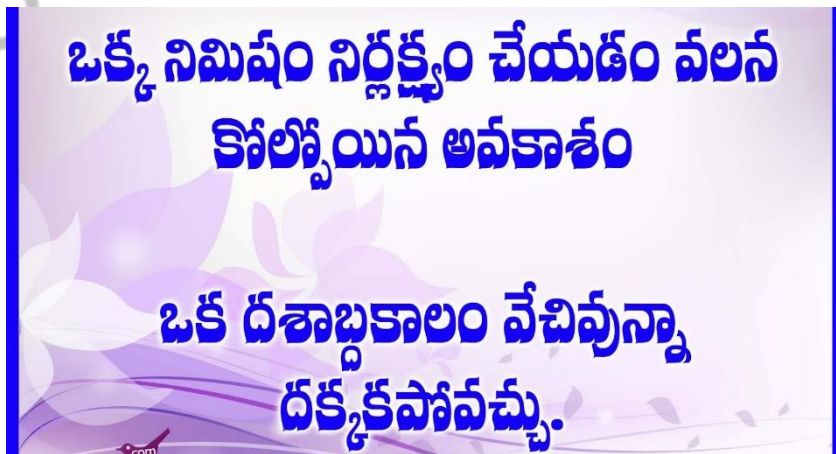
33. బి. ప్రపంచ అవుట్ లైన్ పటంలో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి.

- i. జార్ చక్రవర్తులు పాలించిన దేశం
- ii. 1945లో అణుబాంబుల బారిన పడిన దేశం
- iii. భారతదేశం
- iv. అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం

(లేదా)

- v. ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధాన కార్యాలయం ఉన్న దేశం
- vi. మంచూ రాజవంశం పాలించిన దేశం
- vii. ఫ్రాన్స్
- viii. ఇటలీ

@@@@@

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం, విజయనగరం

సంగ్రహణాత్మక మదింపు: జూన్ 2021

సాంఘిక శాస్త్రం పేపర్ – I & II (తెలుగు మీడియం)

**MODEL PAPER Released by AP-SCERT
PRINCIPLES OF VALUATION**

తరగతి:10

(గరిష్ట మార్కులు:100)

సమయం: 3.15 గం.

General Instructions:

1. Every examiner should read the question paper and the principles of valuation thoroughly.
2. Social studies being a content subject, language mistakes need not be penalized.
3. Any relevant point other than laid down in the principles may be valued and assessed.
4. Please avoid awarding $\frac{1}{4}$ or $\frac{3}{4}$ marks.
5. Wrong answer should be struck off and '0'(Zero) marks should be awarded.
6. He /She should have observed the map keenly with regard to mapping skills.
7. Think in different angles before awarding marks to the multi-dimensional questions.
8. Answers of the students should be considered, if they write in their own words.
9. The perspective and understanding of the students can be observed in evaluation.
10. If a candidate exceeds choice all answers have to be valued. The answer securing highest marks should be taken into account and the others should be marked as "Excess".

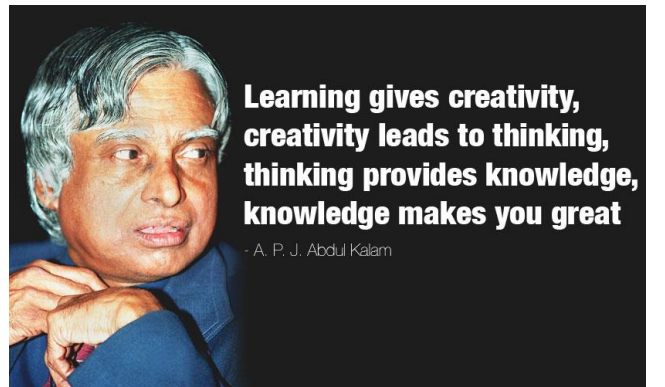
సెక్షన్- I

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు

12 x 1 = 12

1. శివాళిక్
2. కావేరి
3. రామయ్య గనులలో పనిచేస్తున్నారు
4. వ్యవసాయ రంగం
5. తిరువనంతపురం, ముంబై, జైపూర్, సిమ్లా
6. 2.7
7. సైనికవాదం
8. అదృష్ట తరహా ప్రభుత్వం
9. హిట్లర్ (జర్మనీ) పాలాండ్ పై దాడి

10. శ్రీ. పి.వి. నరిసింహారావు
11. యునైటెడ్ స్టేట్స్ (అమెరికా)
12. మహాత్మా గాంధీ

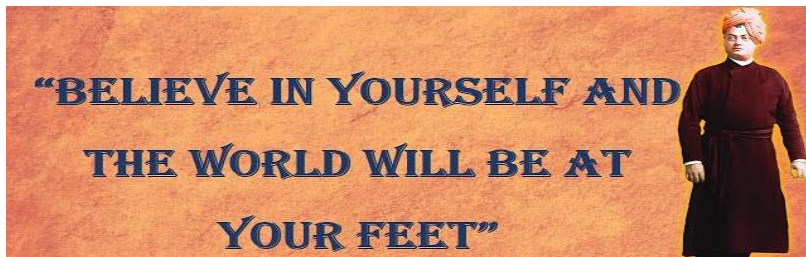
సెక్షన్- //

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కు

8 x 2 = 16

13. i) గంగా- సింధు మైదానంలో మూడు విభాగాలు కలవు.
ii) అవి: పశ్చిమ భాగం, మధ్య భాగం, తూర్పు భాగం
14. i) దోమల నియంత్రణకు జల్లే డిడిటి పక్షులు, మనుష్యులు పై చూపే ప్రభావాన్ని ఈ పుస్తకంలో ప్రధాన ఇతివృత్తం.
ii) ఈ పుస్తకాన్ని రాచెల్ కార్సన్ 1962 లో రాసారు.
15. i) సరియైన డ్రైనేజ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం.
ii) సి.ఎన్.జి తో నడిచే వాహనాలను ఉపయోగించడం.
iii) వ్యర్థాలను సరైన పద్ధతులలో నిర్వహించడం.
(ఒక పాయింట్ కు ఒక మార్కు. ఏ సంబంధిత పాయింట్ కైనా మార్కులను ఇవ్వాలి)
16. i) బ్రహ్మపుత్ర (యార్లాంగ్ జంగ్ బో)
ii) గంగా
17. వందేమాతరం ఉద్యమం, ఖిలాఫత్ ఉద్యమం, శాసనోల్లంఘన ఉద్యమం, క్వీట్ ఉద్యమం
18. వై.ఎస్.ఆర్.కాంగ్రెస్, తెలుగు దేశం, జన సేన మొ.
- (ఒక పాయింట్ కు ఒక మార్కు. ఏ సంబంధిత పాయింట్ కైనా మార్కులను ఇవ్వాలి)
19. i) యుద్ధంలో గెలిచిన దేశంలో కూడా అనేక మంది సైనికలు, సామాన్య ప్రజలు మరణిస్తారు.
ii) గెలిచిన దేశం కూడా ఆస్తి నష్టం జరిగి, ఆర్థికంగా నష్టపోవడం జరుగుతుంది.
(ఒక పాయింట్ కు ఒక మార్కు. ఏ సంబంధిత పాయింట్ కైనా మార్కులను ఇవ్వాలి)
20. i) మార్టిన్ లుథర్ కింగ్ జాతి వివక్షతను నిర్మూలించాలని బలంగా కోరుకున్నారు.
ii) తెల్ల జాతీయులతో సమానంగా నల్ల జాతీయులు చూడబడాలని ఆకాంక్షించారు.
(ఒక పాయింట్ కు ఒక మార్కు. ఏ సంబంధిత పాయింట్ కైనా మార్కులను ఇవ్వాలి)

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు

8 x 4 = 32

21.

స్థిర జీవనం తో మానవ జీవన శైలిలో అనేక మార్పులు సంభవించాయి. అవి

- I. వ్యవసాయం మొదలైన తర్వాత మానవ జీవన శైలిలో ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. ఆహారం సంపాదించుకోటానికి వాళ్ళు చాలా దూరం తిరగాల్సిన పని తప్పింది.
- II. ఇప్పుడు ఒకే ప్రదేశంలో ఎక్కువ కాలం ఉండటానికి వీలయ్యింది.
- III. వ్యవసాయం అభివృద్ధి చెందుతున్నకొద్దీ ప్రకృతిలోని లీతులను ప్రజలు బాగా అర్థం చూసుకోగలిగారు. ఉదాహరణకు ఋతుచక్రాలు, వాతావరణ పరిస్థితులను ముందుగా ఊహించటం, సాగు పనులు (విత్తటం, కోయటం వంటివి) ఏవి ఎప్పుడు చేయాలో బాగా తెలిసాయి.
- IV. ఆకాశంలో గ్రహాల కదలికలు వంటివి గమనించటానికి వాళ్ళకి తీరిక సమయం చిక్కింది.
- V. జనాభా కూడా పెరిగింది. జనాభా పెరగటం తో నేత, కుండల తయారీ, లోహాల తయారీ, ఇతర వృత్తుల వంటివి పెరిగాయి.
- VI. ఉత్పత్తి చేసే వస్తువుల రకాలు, సంఖ్య పెరగడం వల్ల వర్తకం కూడా పెరిగింది.
- VII. పట్టణ నివాస ప్రాంతాలు, అంటే వ్యవసాయం చెయ్యని ప్రజలు ఉండే ప్రాంతాలు విస్తరించసాగాయి.
- VIII. ప్రతి నివాస ప్రాంతం లో ప్రజలు కొన్ని నైపుణ్యాలలో ప్రత్యేకతను ప్రదర్శించేవాళ్ళు. అమ్మటం కోసం సరుకుల ఉత్పత్తి మొదలయింది, వీటిని వర్తకులు దూర ప్రాంతాలకు తీసుకొని వెళ్ళేవాళ్ళు.

22.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పుభుత్వం ప్రభుత్వ పాఠశాలల అభివృద్ధికి అనేక చర్యలు సిహెచ్ఎఆర్వైఎల్ఎల్ యూ

తీసుకొంటోంది. నాడు-నేడు కార్యక్రమం ద్వారా పాఠశాలలకు అన్నీ భౌతిక సౌకర్యాలను కల్పిస్తోంది

- i. మినరల్ వాటర్ ప్లాంటులను నెలకొల్పుతోంది.
- ii. మరుగు దొడ్లను నిర్మిస్తోంది.
- iii. మరుగు దొడ్లను పరిశుభ్రంగా ఉంచటం కోసం సానిటరీ వర్కర్లను నియమిస్తోంది.
- iv. భవనాలలోని గదులకు, కాంపౌండ్ వాల్స్ కు వివిధ రంగులు వేసి ఆకర్షణీయంగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు.
- v. విద్యార్థులకు సరిపడా బెంచీలను సరఫరా చేస్తున్నారు.
- vi. అన్ని ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో ఇంగ్లీషు మీడియం ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది.
- vii. విద్యార్థుల సంఖ్యకు తగ్గట్టుగా బాగా తల్పీదు పొందిన టీచర్లను నియమిస్తున్నారు.
- viii. జగనన్న గోరుముద్ద పథకం కింద మధ్యాహ్నం భోజనంలో పోషకాలు గలిగిన ఆహారం అందిస్తున్నారు.
- ix. జగనన్న విద్యాకనుక కింద బ్యాగులు, పుస్తకాలు, షూలు, యూనిఫార్మ్స్ మొదలైనవి విద్యార్థులకు అందిస్తున్నారు.
- x. తమ పిల్లలను పాఠశాలకు పంపిస్తున్న ప్రతి తల్లికీ రూ.15,000/- సంవత్సరానికి ఇస్తున్నారు

23.

- i. 25 సంవత్సరాల వయసు దాటిన వాళ్ళు సగటున బడిలో గడిపిన సంవత్సరాలు
- ii. శ్రీలంక
- iii. శ్రీలంక
- iv. తలసరి ఆదాయం, ఆయుః ప్రమాణం, సగటున బడిలో గడిపిన సంవత్సరాలు, పాఠశాల విద్యలో ఉండే సంవత్సరాలు (లేదా) తలసరి ఆదాయం, విద్యాసూచికలు, ఆరోగ్య సూచికలు

24.

కరోనా వైరస్ ప్రపంచాన్నంతటినీ తీవ్ర ప్రభావితం చేసింది. ప్రస్తుతం వాక్సినేషన్ కార్యక్రమం జరుగుతోంది. ఈ వైరస్ ను పూర్తిగా రూపుమాపే వరకూ మనం కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

- i. ప్రజా స్థలాలలో మనం తప్పనిసరిగా మాస్కులు ధరించాలి.
- ii. ప్రజా స్థలాలలో ఇతరులనుంచి 6 అడుగులు దూరం ఉండే విధంగా భౌతిక దూరం పాటించాలి.
- iii. తరచుగా సబ్బుతో కనీసం 20 సెకెండ్ల పాటు సక్రమంగా చేతులు కడుగుకోవాలి.
- iv. సబ్బు నీరు అందుబాటులో లేనప్పుడు కనీసం 60 శాతం ఆల్కహాల్ కలిగిన సానిటైజర్ తో చేతులు శుభ్రం చేసుకోవాలి.
- v. చేతులు శుభ్రంగా కడుగుకోకుండా కళ్ళు, ముక్కు, నోరు లను ముట్టుకోరాదు.
- vi. మన ప్రయాణాలను తగ్గించుకోవాలి

25.

- i. భవిష్యత్తు లో యుద్ధాలను నివారించటానికి వర్షయిల్స్ ఒప్పందం నానాజాతి సమితి ని ఏర్పాటు చేసింది.
- ii. నానాజాతిసమితి లో చేరటానికి రష్యా, జర్మనీలను ఆహ్వానించలేదు.
- iii. నానాజాతి సమితి ఏర్పడటంలో అమెరికా అధ్యక్షుడు ఉడ్రోవిల్సన్ చురుకైన పాత్ర పోషించాడు. నానాజాతి సమితిలో అమెరికా చేరాలనే అతని ప్రతిపాదనను అమెరికా కాంగ్రెస్ (పార్లమెంట్) ఆమోదించలేదు. కావున అమెరికా నానాజాతి సమితిలో సభ్యత్వం పొందలేదు.
- iv. నానాజాతి సమితిలో 1934 లో 58 మంది సభ్యులే ఉన్నారు. ఇదే దీని అత్యున్నత దశ.
- v. ఉమ్మడి భద్రత ద్వారా, చర్చలు, సంప్రదింపులతో దేశాల మధ్య విభేదాలను పరిష్కరించుకోవటం ద్వారా యుద్ధాలు రాకుండా చేయడం దీని ఆశయం.
- vi. ఆరోగ్యం, కార్మిక సంక్షేమం వంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాల కోసం అనేక అంతర్జాతీయ సంస్థలను నానాజాతి సమితి ఏర్పాటు చేసింది. అప్పుడు ఏర్పడిన అంతర్జాతీయ కార్మిక సంఘం, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ ఈ నాటికీ పనిచేస్తున్నాయి.
- vii. దేశాల మధ్య వివాదాల పరిష్కారం కోసం అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేసింది.
- viii. అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలను ఉల్లంఘించకుండా, ఇతర దేశాలపై దండెత్తకుండా జర్మనీ, ఇటలీ లను నానాజాతి సమితి నివారించలేకపోయింది.

26.

- i. ఆసియా, ఆస్ట్రేలియా (ఒక ఖండానికి ఒక మార్కు)
- ii. సింగపూర్, కొరియా
(ఒక దేశానికి ఒక మార్కు. జపాన్ ఆధీనం లోని ఏ ఇతర దేశన్నయినా పరిగణించండి)

27.

- i. భారత ప్రభుత్వం పెద్ద నోట్లు అయిన రూ.500, రూ. 1000 నోట్లను రద్దు చేసి నల్లధనాన్ని వెలికితీయడానికి చర్యలు చేపట్టింది.
- ii. ప్లానింగ్ కమిషన్ స్థానంలో 2015 లో నీతి ఆయోగ్ ను స్థాపించారు.
- iii. స్వయం ఉపాధి కల్పించడం కోసం తక్కువ వడ్డీ కి రుణాలను నిరుద్యోగ యువతకు అందిస్తున్నారు.
- iv. డ్వాక్రా గ్రూపు లోని మహిళలకు జీరో వడ్డీకి రుణాలు మంజూరు చేయటం ద్వారా మహిళా సాధికారతకు ప్రయత్నిస్తున్నారు.
- v. వివిధ పథకాల ద్వారా రైతులు ప్రభుత్వం సహాయం అందిస్తోంది. ఉదాహరణకు రైతు భరోసా కార్యక్రమం ద్వారా ప్రతీ వ్యవసాయ కుటుంబానికి రూ.13,500/- సంవత్సరానికి అందిస్తున్నారు.
- vi. మహిళలకు, B.C.s, S.C.s, S.T.s రిజర్వేషన్ లను రాజకీయ రంగం లో, ఉపాధి కల్పన లో అమలుచేస్తున్నారు. దీని ద్వారా సామాజిక మార్పు జరుగుతోంది.

28.

- i. బ్రిటిష్ అధికారం కింద వివిధ స్థాయిలలో సర్వసత్తాక పాలనతో సుమారుగా 550 సంస్థానాలు ఉండేవి.
- ii. భారత దేశంలో విలీనమవుతాయో, పాకిస్తాన్ లో విలీనమవుతాయో, లేక స్వతంత్రంగా ఉంటాయో నిర్ణయించుకోమని ఈ సంస్థానాలను కోరారు.
- iii. ఈ సంస్థానాలను భారతదేశంలో కలిపే బాధ్యతను 1947 ఆగస్టు లో వల్లభ భాయి పటేల్ కు అప్పగించారు.
- iv. అతడు దౌత్య నిపుణత తో, దూర దృష్టి తో వ్యవహరించి సంస్థానాలను భారతదేశంలో కలిపే బాధ్యతను సమర్థవంతంగా నిర్వహించాడు.
- v. భారతదేశం లో విలీనం కావలసిన ఆవశ్యకత గురించి అతడు రాచరిక కుటుంబాలతో చర్చలు మొదలుపెట్టాడు. వాళ్ళు తమంతట తాము విలీనం కాకపోతే ఆ ప్రక్రియను పూర్తి చేయటానికి సైన్యాన్ని పంపించాల్సి ఉంటుందని కూడా అతడు స్పష్ట పరిచాడు.
- vi. 1947 ఆగస్టు 15 నాటికి కాశ్మీరు, హైదరాబాదు, జనాగఢ్ లు తప్పించి మిగిలిన సంస్థానాలన్నీ భారతదేశంలో విలీన ఒప్పంద పత్రం పై సంతకం చేశాయి. తరువాత రెండు సంవత్సరాలలోపు ఈ మూడు సంస్థానాలు కూడా భారతదేశంలో విలీనం అయ్యేట్లు చేశారు.
- vii. ఒకవేళ ఈ సంస్థానాలన్నీ భారతదేశం లో విలీనం అయ్యి ఉండక పోతే భారతదేశం చిన్న దేశంగా ఉండేది. పొరుగు దేశాలతో అనేక సమస్యలు ఎదుర్కోవలసి వచ్చేది.

viii. కాబట్టి మనము పటేల్ పట్ల కృతజ్ఞత కలిగి ఉండాలి. అతని సేవలను కొనియాడాలి.

29ఎ.

- i. ద్విపకల్ప పీఠభూమి కి మూడు వైపులా సముద్రాలు ఉన్నాయి.
- ii. ఇక్కడ ప్రధానంగా పురాతన స్ఫటికకార, కఠినమైన అగ్ని శిలలు, రూపాంతర శిలలు ఉంటాయి.
- iii. భారత పీఠభూమి లో లోహ, ఆలోహ ఖనిజాల వనరులు కూడా పెద్ద మొత్తంలో ఉన్నాయి.
- iv. చుట్టూ గుండ్రటి కొండల్లో తక్కువ లోతు ఉండే వెడల్పుయిన లోయలు ఉన్నాయి.
- v. ఈ పీఠభూమి తూర్పువైపుకి కొద్దిగా వాలు కలిగి ఉంది. దీనికి పడమర అంచుగా పడమటి కనుమలు, తూర్పు అంచుగా తూర్పు కనుమలు ఉన్నాయి.
- vi. దీనిని ప్రధానంగా రెండుగా విభజిస్తారు. ఇవి మధ్య ఉన్నత భూములు (మాల్యా పీఠభూమి), దక్కన్ పీఠభూమి
- vii. గంగా మైదానం తో పోలిస్తే ఈ ప్రాంతం పాడిగా ఉంటుంది.
- viii. ఇక్కడ ప్రవహించే నదులు జీవనదులు కావు.
- ix. రెండవ పంటకు సాగునీటి కోసం చెరువులు, బోరుబావులపై ఆధారపడవలసి ఉంటుంది.
- x. ఛోటా నాగపూర్ పీఠభూమి లో ఖనిజ వనరులు సమృద్ధిగా ఉన్నాయి.

29బి.

- i. ఆహారం:- ప్రజలు అక్కడి నేల, వర్షపాతం, వేడి మొదలైన అంశాలకు తగినట్లుగా పంటలను పండిస్తారు. కాబట్టి వారి ఆహారపు అలవాట్లు అక్కడ పండే పంటలపై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- ii. నివాసం:- ప్రజలు అక్కడి వాతావరణం మరియు ఇతర పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఇల్లు నిర్మించుకొంటారు. అక్కడ దొరికే మెటీరియల్ తో ఇల్లు నిర్మించుకొంటారు. జపాన్ లో ప్రజలు భూకంపాలను తట్టుకొనే విధంగా ఇల్లు నిర్మించుకొంటారు.
- iii. బట్టలు:- ప్రజలు అక్కడి వాతావరణం కి అనుగుణంగా బట్టలు ధరిస్తారు. వేడి ప్రాంతాలలో ఉండే వారు నూలు బట్టలు ధరిస్తారు.
- iv. సంస్కృతి సంప్రదాయాలు: స్థానిక పర్యావరణం ఆధారంగానే అనేక సాంస్కృతిక సంప్రదాయాలు ఏర్పడ్డాయి. స్థానిక పర్యావరణం ఆధారంగా పండుగలు జరుపుకుకోవడం అనే సంప్రదాయం ఏర్పడింది.
- v. జీవనోపాధి:- ప్రజలు తమ జీవనోపాధి కోసం స్థానిక పర్యావరణం పై ఆధారపడతారు. సముద్ర తీర ప్రాంతాలలో ప్రజల జీవనోపాధి చేపల పట్టడం గా ఉంటుంది.
- vi. రవాణా:- రోడ్లు, రైల్వే లైన్ ల నిర్మాణం, వివిధ రకాల వాహనాల వాడకం మొదలైనవి ఆ ప్రాంతంలో దొరికే మెటీరియల్, ఆ ప్రాంత భూ స్వరూపం, అక్కడి వాతావరణం మొదలైన విషయాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. టండ్రా లలో ఉండే ప్రజలు రవాణా కోసం స్లెడ్జ్ బండ్లను ఉపయోగిస్తారు.
- vii. స్థిర నివాసం: ప్రజల నివాసం అక్కడి పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆ ప్రాంతంలో ఆహారం సంవత్సరం అంతా అందుబాటులో ఉంటే అక్కడే స్థిర నివాసం ఏర్పరచుకుంటారు. లేకపోతే ప్రాంతానికి ప్రాంతానికి తిరుగుతూ ఉంటారు.

- viii. పరిశ్రమలు: ప్రజలు అక్కడ దొరికే శ్రామికులు, నీరు, ముడి సరుకులు, ఉండే వాతావరణం మొదలైన విషయాలపై ఆధారపడి పరిశ్రమలు నెలకొల్పుతారు.

30ఎ.

ఒకరికి అభివృద్ధి అయినది మరొకరికి అభివృద్ధి కాకపోవచ్చు. అది మరొకరికి విధ్వంసం కూడా కావచ్చు.

- విద్యుత్ కోసం పారిశ్రామిక వేత్తలు మరిన్ని ఆనకట్టలు కోరుకోవచ్చు. కానీ వీటివల్ల భూములు ముంపునకు గురై, గిరిజనుల వంటి నిర్వాసిత ప్రజల జీవితాలను అల్లకల్లోలం చేయవచ్చు. వాళ్ళు పెద్ద ఆనకట్టలను నిరసించి తమ భూములకు సాగునీటిని అందించేలా చిన్న చెక్ డ్యాములు లేదా కుంతలను కోరుకోవచ్చు. ఇక్కడ ఆనకట్టల నిర్మాణం పారిశ్రామిక వేత్తలకు అభివృద్ధి అయితే నిర్వాసితులైన ప్రజలకు విధ్వంసం అయింది.
- నిరంతరం పెరుగుతున్న విద్యుచ్ఛక్తి అవసరాలు తీర్చడం కోసం భారత ప్రభుత్వం కుడంకుళమ్ లో అణు విద్యుత్ కేంద్రాన్ని స్థాపించింది. ఇక్కడి ప్రజలు వారి భద్రత, రక్షణ, జీవనోపాధుల పరిరక్షణ కోసం ఉద్యమించారు. ఈ కేంద్ర స్థాపన అనేది విద్యుత్ అవసరమయ్యే ప్రజలకు అభివృద్ధి అయింది. ఆ ప్రాంత ప్రజలకు విధ్వంసం అయింది.
- అనేక బహుళజాతి కంపెనీలకు ప్రపంచమంతా వ్యాపారం కోసం అవకాశాలు కల్పించబడ్డాయి. ఫలితంగా స్థానిక చిన్న కంపెనీలు భారీ నష్టాలను చవి చూశాయి. కొన్ని మూతపడ్డాయి. ప్రపంచీకరణ అనేది బహుళజాతి కంపెనీలకు అభివృద్ధి అయింది. స్థానిక చిన్న కంపెనీలకు విధ్వంసం అయింది
- వ్యవసాయదారులు తమ భూములను బలవంతంగా పారిశ్రామిక అభివృద్ధికోసం ప్రభుత్వానికి అప్పగించవలసి వచ్చింది. దీని వల్ల వారు జీవనోపాధులు కోల్పోతారు. అంటే పరిశ్రమల కోసం భూముల సేకరణ అనేది పారిశ్రామిక వేత్తలకు అభివృద్ధి, వ్యవసాయదారులకు విధ్వంసం అయింది.
- ముఖ్యంగా పట్టణాలలో ప్రభుత్వం రోడ్ల విస్తరణ కోసం ఇళ్లను కూల్చి భూమిని సేకరించడం జరుగుతోంది. దీనివల్ల ప్రజలు ఇళ్ళు కోల్పోయి నిర్వాసితులవుతారు. కొద్ది మంది జీవనోపాధిని కూడా కోల్పోతారు. రోడ్ల విస్తరణ ఆ పట్టణ ప్రజలకు అభివృద్ధి, ఇళ్ళు కోల్పోయిన వారికి విధ్వంసం అయింది.

30బి.

- భూగర్భ జలాల వెలికితీత మరియు వాడకం పై సామాజిక నియంత్రణ ఉండాలి. దీనితో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తాను.
- ఈ రోజుల్లో గృహ అవసరాలకోసం, పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం కోసం భూగర్భ జలవనరే ప్రధాన వనరుగా మారిపోయింది.
- ప్రభుత్వం నీటి సంరక్షణ కోసం అనేక చట్టాలు చేస్తుంది. ఉదాహరణకు WALTA చట్టం. అయితే అవి ప్రజల సహకారం లేనిదే ఫలప్రదం కావు.
- ప్రజలు తమంతట తాముగా నీటి వాడకం పై స్వయం నియంత్రణ విధించుకోవాలి. నీటిని వృధా చేయకుండా జాగ్రత్తగా వాడుకోవాలి.

- v. ప్రజలు ఆ ప్రాంతం లో లభించే నీటిని బట్టి ప్రణాళికలను తయారు చేసుకోవాలి. హివారే బజారులోని ప్రజలు నీటిని సమర్థవంతంగా వాడుకోవడానికి, సంరక్షించడానికి ప్రణాళికలు తయారుచేసుకున్నారు. వాటిని అందరూ స్వచ్ఛందంగా అమలుచేసి అభివృద్ధిని సాధించారు.
- vi. ప్రజలు మరీ లోతుగా బోర్ వెల్స్ ను త్రవ్వరాదు. వీటిని తీసేటపుడు ప్రభుత్వం రూపొందించిన నియమ నిబంధనలు పాటించాలి.
- vii. భూగర్భ జల వనరు ఉమ్మడి వనరు. ఇది ప్రజలందరికీ చెందుతుంది. కాబట్టి బోర్ వెల్ యజమాని తన ఇష్టం వచ్చినంత నీరు తోడడానికి హక్కు లేదు.
- viii. ప్రజలు ఇంకుడు గుంతలను నిర్మించి భూగర్భ జల మట్టం పెరిగేందుకు దోహదం చేయాలి.
- ix. ప్రజలు చెట్లను నరకరాదు. అందువల్ల భూగర్భ జలాలు ప్రభావితమవుతాయి. చెట్లను నాటి నీటి సంరక్షణకు తోడ్పడాలి.
- x. ప్రజలు బోరు బావులకు బదులుగా బావులు త్రవ్విసట్లయితే నీటి వాడకం తగ్గుతుంది.

31ఎ.

- i. ప్రపంచంలోని ఇతర ప్రజల పట్ల ద్వేషం, అవధులు లేని అధికారంతో **ఫాసిజం అనే** భావజాలం తీవ్రరూపం దాల్చింది.
- ii. ఈ కాలంలోనే ప్రజలలో **ప్రజాస్వామిక ఆకాంక్షలు** చిగురులు తొడగసాగాయి.
- iii. అంతటా **అక్షరాస్యతా స్థాయి** బాగా పెరిగింది.
- iv. అంతటా **సగటు జీవిత కాలం** అపారంగా పెరిగింది.
- v. **సినిమాలు** వంటి కొత్త కళలు ఆవిర్భవించాయి.
- vi. విజ్ఞాన శాస్త్రం బాగా అభివృద్ధి చెంది **పరమాణువు, జీవుల రహస్యాన్ని** చేదించింది.
- vii. **మహిళలకు ఓటు హక్కును** పాశ్చాత్య దేశాలలో మొదటగా ఈ కాలంలోనే కల్పించారు.
- viii. ప్రపంచంలో వందకు పైగా దేశాలు వలస పాలన నుంచి విముక్తి పొంది **స్వాతంత్ర్యం** పొందాయి.
- ix. కొన్ని దేశాల్లో **సమానత్వం, సౌభ్రాతృత్వ సిద్ధాంతాలతో** నమ్మిన సమాజాన్ని నిర్మించటానికి ప్రయత్నం జరిగింది.
- x. కొన్నిదేశాల్లో రాజకీయ స్వేచ్ఛలతో **ఉదారవాద ప్రజాస్వామ్యాలు, పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక విధానం** నిర్మాణానికి ప్రయత్నం జరిగింది.
- xi. ఇదే సమయంలో **తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం** (గ్రేట్ డిప్రెషన్) సంభవించి ఆర్థిక వ్యవస్థ చిన్నాభిన్నం అయింది. ప్రజలు పెద్ద సంఖ్యలో నిరుద్యోగులయ్యారు.
- xii. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలు సంభవించి **లక్షలాది మంది చనిపోయారు**. ఇంకా ఎన్నో లక్షల మంది నిర్వాసితులయ్యారు.
- xiii. పై విధంగా 20 వ శతాబ్దం ఎన్నో ఆశలు, ప్రయోగాలు, ప్రమాదకర పరిణామాల సమ్మేళనంగా మారడం వలన ఈ యుగాన్ని చరిత్రకారుడైన **ఎరిక్ హాబ్స్ బామ్** తీవ్ర సంచలనాల యుగం గా పేర్కొన్నాడు.

31బి.

- i. సాధారణ ఎన్నికలు వాయిదాపడ్డాయి.

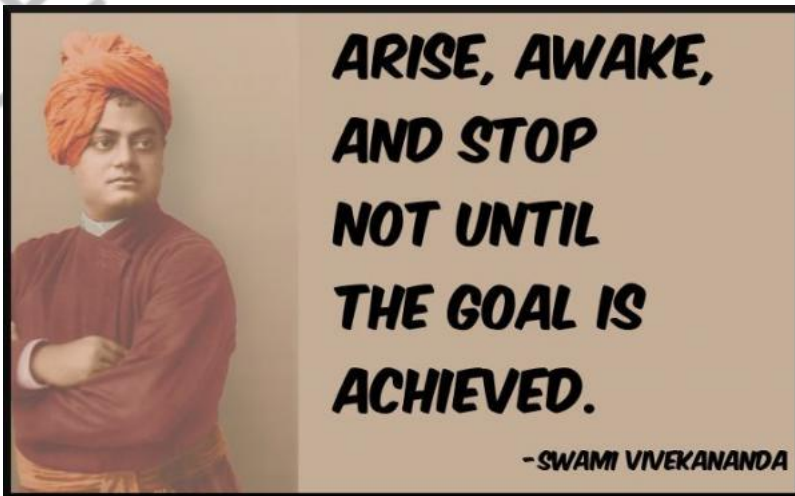
- ii. అనేక ప్రాథమిక హక్కులను నిలిపివేశారు.
- iii. పత్రికా స్వాతంత్ర్యం పై అనేక ఆంక్షలు విధించారు.
- iv. అనేకమంది రాజకీయ ప్రత్యర్థులను జైళ్ళలో నిర్బంధించారు.
- v. ఏ కారణం లేకుండా అరెస్టు చెయ్యటం, హింసించడం, పౌరహక్కులకు భంగం కలిగించటం వంటి అనేక సంఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి
- vi. మురికివాడలను తొలగించారు.
- vii. బలవంతంగా కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు చేయించారు.
- viii. ప్రభుత్వ కార్యక్రమాల పట్ల తమకున్న అసంతృప్తిని వెల్లడించే 'అవకాశం ప్రజలకు లేకుండా పోయింది.
- ix. ఇందిరాగాంధీ తనవద్ద అధికారాలను కేంద్రీకృతం చేసుకొంది.
- x. ఈ కాలంలో చెప్పుకోదగిన మరొక ముఖ్య పరిణామం రాజ్యాంగానికి చేసిన 42వ సవరణ. ఇది అనేక మార్పులను తీసుకొచ్చింది. వాస్తవంగా చెప్పుకోవాలంటే దీనివల్ల దేశ ప్రజాస్వామ్య స్వభావం బలహీనపడింది.

32ఎ.

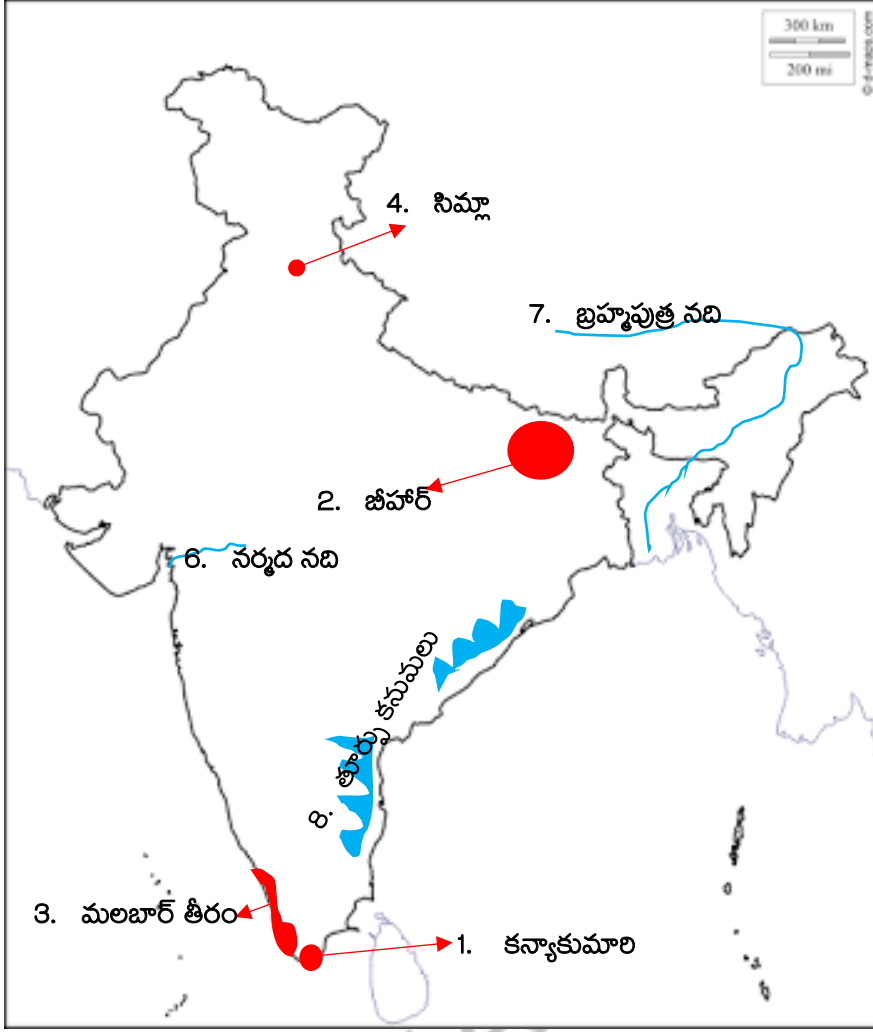
- i. మధ్య ప్రదాన శక్తులైన జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా- హంగేరీ, బ్రిటన్, రష్యా, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్ ల సైనిక ఖర్చు.
- ii. 1914
- iii. పెరిగింది
- iv. జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా- హంగేరీ, బ్రిటన్, రష్యా, ఇటలీ, ఫ్రాన్స్

32 బి.

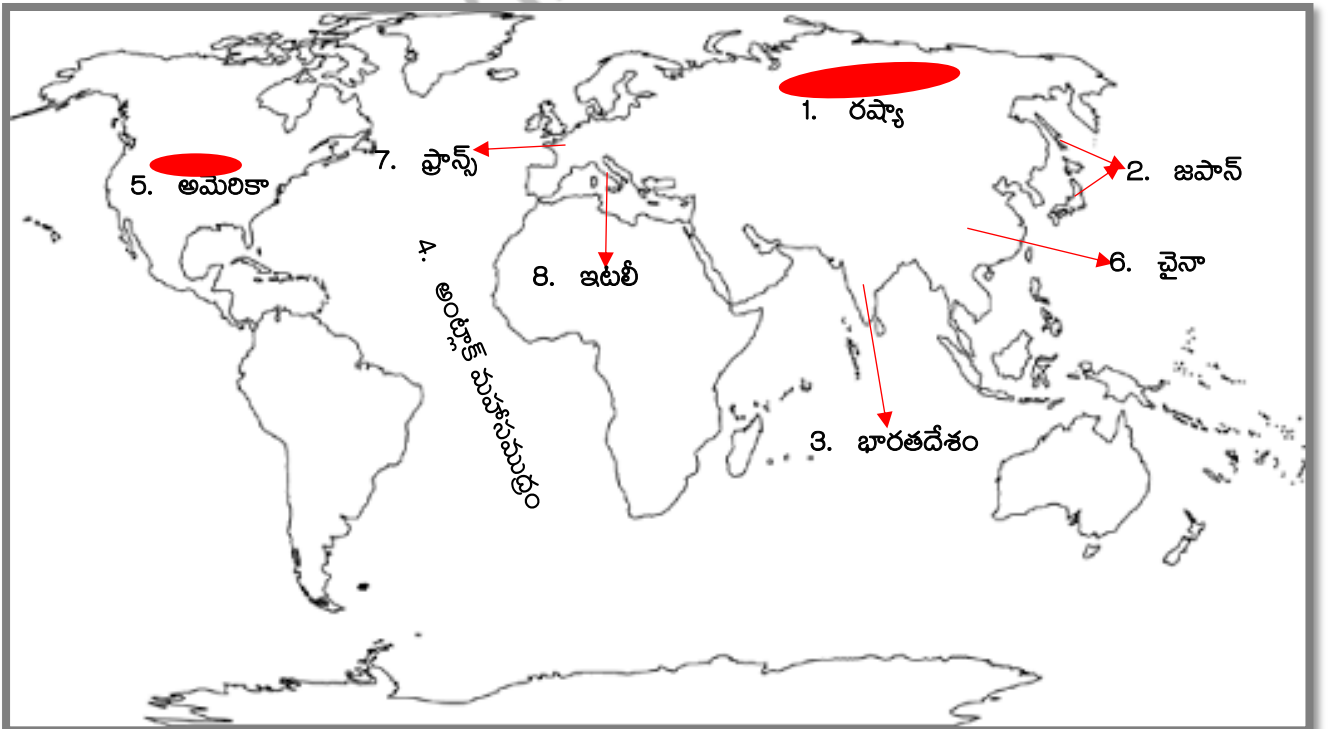
- i. జెడియు, యన్ ఎ డి, ఎఐఎడిఎంకె, జెకె ఎన్ సి, తృణమూల్ కాంగ్రెస్, బిజూ జనతా దళ్, శివ సేన
- ii. జెడి, డిఎంకె, ఎజిపి, టిడిపి, జెకె ఎన్ సి
- iii. సి పి ఎం
- iv. 1980 ల నుంచి సంకీర్ణ ప్రభుత్వాలు

33 ఎ.

33 బి.

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం, విజయనగరం

సంగ్రహణాత్మక మదింపు: జూన్ 2021

సాంఘిక శాస్త్రం పేపర్ – I & II (తెలుగు మీడియం)

మాదిరి ప్రశ్నా పత్రం-1

తరగతి:10

(గరిష్ట మార్కులు:100)

సమయం: 3.15 గం.

విద్యార్థులకు సూచనలు :

6. ప్రశ్నపత్రము చదువుకోవడానికి 15 నిమిషాలు, జవాబులు రాయడానికి 3.00 గం. సమయం కేటాయించబడింది.
7. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలను సమాధానపత్రాలలో రాయండి.
8. ఈ ప్రశ్నపత్రంలో మొత్తం 4 విభాగాలు (సెక్షన్ లు) ఉంటాయి.
9. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు స్పష్టంగా రాయాలి.
10. సెక్షన్-4 లో మాత్రమే అంతర్గత ఎంపిక ఉంటుంది.

సెక్షన్- I

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు

12 x 1 = 12

1. సేవా రంగాన్ని మూడు ఉప రంగాలుగా విభజించవచ్చు.

i. వ్యాపారం, హోటళ్ళు, రవాణా, ప్రసారాలు

ii. ఆర్థిక, బీమా, స్థిరాస్తి

iii. ?

మూడవ ఉప రంగం పేరు రాయండి.

2. నిర్వహణ పెట్టుబడికి ఏవేని రెండు ఉదాహరణాలను ఇవ్వండి.

3. బ్రహ్మపుత్ర నదిని సాంగ్ పో గా ఏ ప్రాంతంలో పిలవబడుతుంది?

ఎ. అస్సాం

బి. టిబెట్

సి. అరుణాచల్ ప్రదేశ్

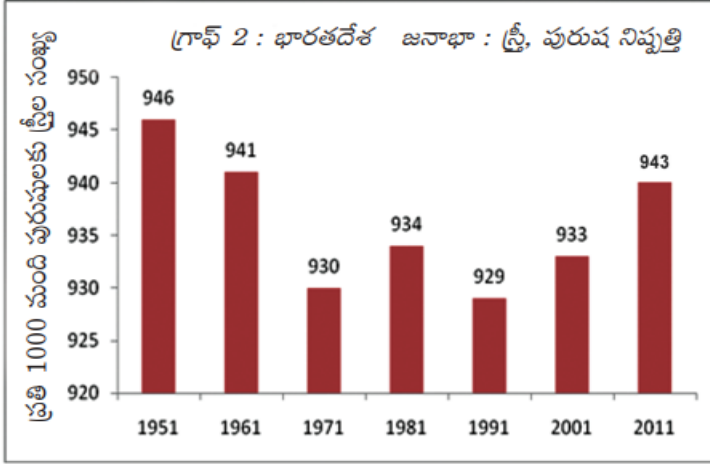
డి. చైనా

4. క్రింది పట్టికను పరిశీలించి, దిగువనీయబడిన ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

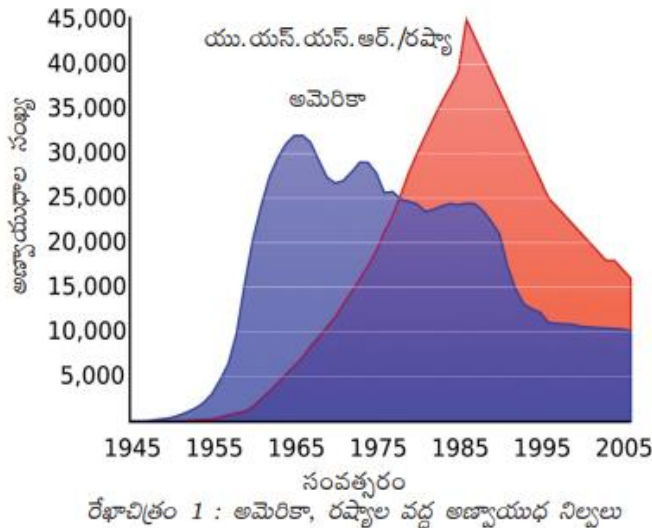
రంగం	ఉపాధి	
	1972-73	2009-10
వ్యవసాయ రంగం	74%	53%
పారిశ్రామిక రంగం	11%	22%
సేవా రంగం	15%	25%

5. సాత్పురా, వింధ్య, సీలగిరి, ఆరావళి: వీటిని వాటి యొక్క ఉనికిని ఆధారంగా ఉత్తరం నుండి దక్షిణానికి అమర్చండి.
6. దిగువ బార్ గ్రాఫ్ ను అనుసరించి, తక్కువ లింగ నిష్పత్తి నమోదైనా సంవత్సరం ఏది?

7. క్రింది పేర్కొన్న సమాచారాన్ని మొదట జతను పరిశీలించి రెండవ జతను పూర్తిచేయుము.
మిన్ : ప్రజాస్వామ్యం :: సన్ : ?
8. దిగువ సంఘటనలను కాల క్రమంలో రాయండి.
ముస్లిం లీగ్ ఏర్పాటు, రాజ భరణాల రద్దు, రాయల్ నౌక దళం నిరహార బీక్ష, ఐ.ఎన్.ఎ. ఏర్పాటు
9. i) ద్వంద్వ న్యాయ సూత్రాలు సమాఖ్య ప్రభుత్వ లక్షణం
ii) అఖిల భారత సేవలు ఏక కేంద్ర ప్రభుత్వ లక్షణం
పై రెండు వాక్యాలలో ఏది సత్యం.
ఎ. i మాత్రమే బి. ii మాత్రమే సి. i మరియు ii డి. ఏది కాదు.
10. దిగువ వాటిలో భారతదేశ రాజకీయ పార్టీలకు సంబంధించి భిన్నంగా ఉన్న దాన్ని గుర్తించండి.
బి.జె.పి, డి.ఎం.కె, టి.డి.పి, ఎస్.పి.డి
11. సమాచార హక్కు చట్టాన్ని భారత ప్రభుత్వం ఎప్పుడు జారీ చేసింది?
12. 1990 తరువాత రెండు దేశాలలో కూడా అణ్వాయుధాలు తగ్గటానికి కారణంను రాయండి?

సెక్షన్- II

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

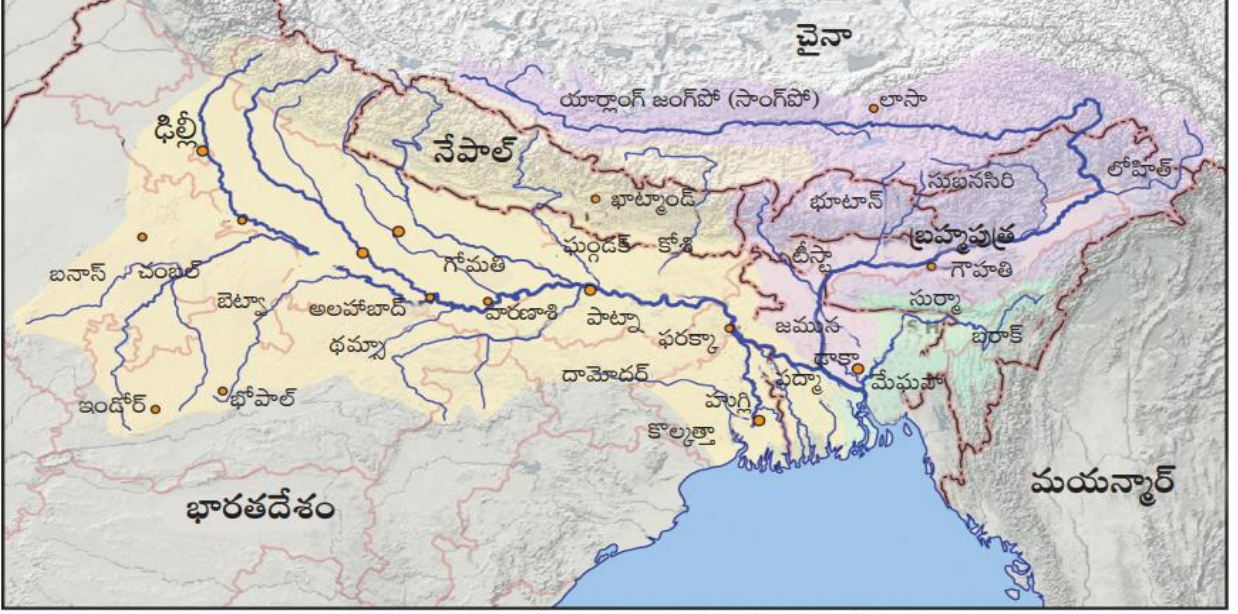
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కు

8 x 2 = 16

13. భారతదేశంలోని వివిధ దీవుల సమూహాలను రాయండి.

14. “నిశ్శబ్ద వశంతం” పుస్తక రచయిత ఎవరు? దాని ప్రధాన ఇతివృత్తం ఏమిటి?

15. క్రింది పటాన్ని పరిశీలించి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలను రాయండి.

పటం 2 : గంగా, బ్రహ్మపుత్రల సంగమం

ఎ) న్యూ ఢిల్లీ ఏ నది ఒడ్డున కలదు?

బి) గంగా నది పాయ పేరును రాయండి

16. వలస వెళ్లే వాళ్ళ సమస్యలను తగ్గించటానికి ఏవేని రెండు సూచనలను చేయండి.

17. సంకీర్ణ ప్రభుత్వం అనగానేమి? ఏవేని రెండు సంకీర్ణ ప్రభుత్వాలను రాయండి.

18. “దురహంకారపూరిత జాతీయవాదం రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలకు ఒక ప్రధాన కారణం” మీ సొంత పదాలతో వ్యాఖ్యానించండి.

19. ప్రస్తుత సమాజం పై భోపాల్ గ్యాస్ దుర్ఘటన ప్రభావాలను రాయండి.

20. క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం గురించి రాయండి.

సెక్షన్- III

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు

8 x 4 = 32

21. ప్రదేశం, పరిస్థితి అంశాలను నిర్వచించండి. మీరు ఉంటున్న ప్రాంతం నుండి రెండేసి ఉదాహరణలు రాయండి.

22. ప్రపంచీకరణ ప్రస్తుత భారతీయ సమాజంపై ఎటువంటి ప్రభావాలను చూపుతుంది?

23. ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ మెరుగు పరుచుటకు సూచనలను చేయండి.

24. దిగువ పట్టికను ఆధారంగా బార్ గ్రాఫ్ ను తయారుచేయండి.

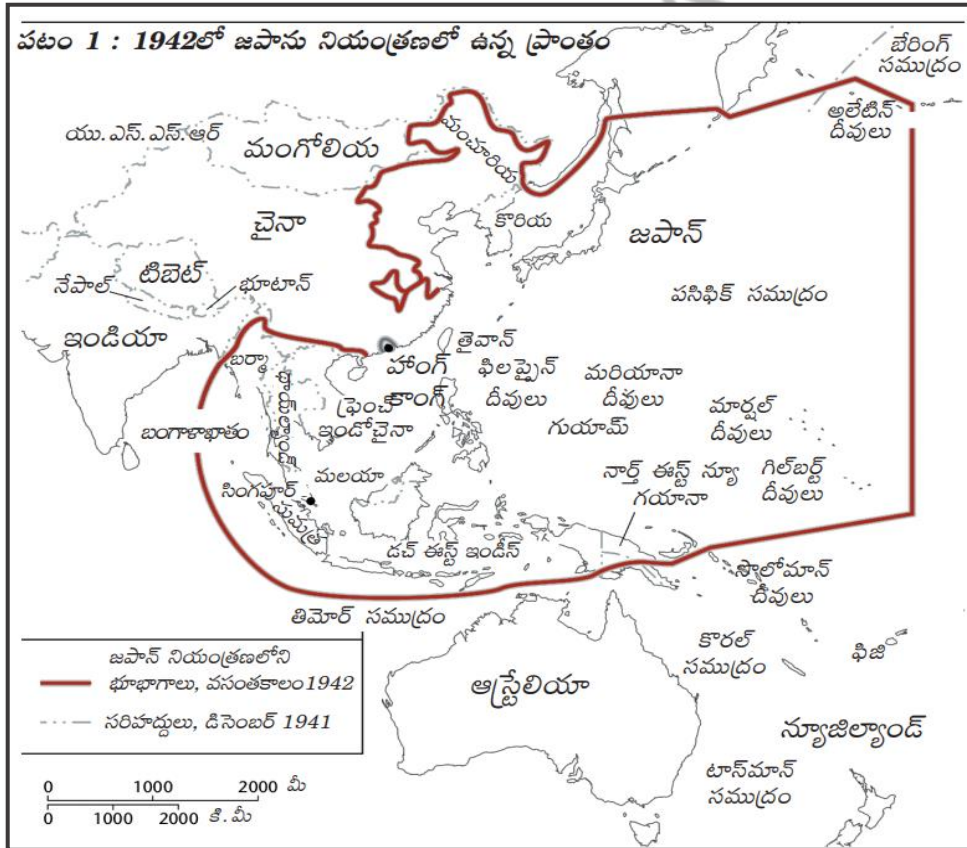
పట్టిక 4 : కొన్ని రాష్ట్రాలకు సంబంధించి కొన్ని తులనాత్మక గణాంకాలు			
రాష్ట్రం	శిశుమరణాలు వెయ్యికి (2006)	అక్షరాస్యత శాతం (2011)	నికర హాజరు శాతం (2006)
పంజాబ్	42	77	76
హిమాచల్ ప్రదేశ్	36	84	90
బీహార్	62	64	56

25. ప్రస్తుత భారతదేశంలో ఎన్నికల నిర్వహణలో ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్ళను రాయండి.

26. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాల పర్యావసానాలను రాయండి.

27. రాజ సంస్థానాల విలీనంలో సర్దార్ పటేల్ పాత్రను ప్రసంగించండి.

28. క్రింది పటాన్ని చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలను రాయండి.

ఎ) ఏ ఆసియా దేశం డచ్ ఈస్ట్ ఇండిస్ వలస రాజ్యంగా ఉండేది?

బి) రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ కాలంలో జపాన్ నియంత్రణలో లేని ఏవేని రెండు దేశాలను రాయండి.

సెక్షన్- IV

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతీ ప్రశ్నకూ అంతర్గత ఎంపిక కలదు. వాటి నుండి ఒకటి ఎంపిక చేసుకొని రాయవలెను.

3. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు

$$5 \times 8 = 40$$

29. ఎ. భారతదేశంపై హిమాలయాల ప్రాముఖ్యతను వివరించండి?

(లేదా)

బి. భారతదేశంపై శీతోష్ణస్థితి మార్పు, భూగోళం వేడేక్కటం యొక్క ప్రభావాన్ని రాయండి?

30. ఎ. వేరు వేరు వ్యక్తులకు వేరు వేరు అభివృద్ధి లక్ష్యాలు ఉండవచ్చు. మరియు ఒకరికి అభివృద్ధి అయినది మరొకరికి అభివృద్ధి కాకపోవచ్చు, అది మరొకరికి విధ్వంశం కూడా కావచ్చు. ఈ భావనలను మీ సొంత ఉదాహరణలతో వ్యాఖ్యానించండి?

(లేదా)

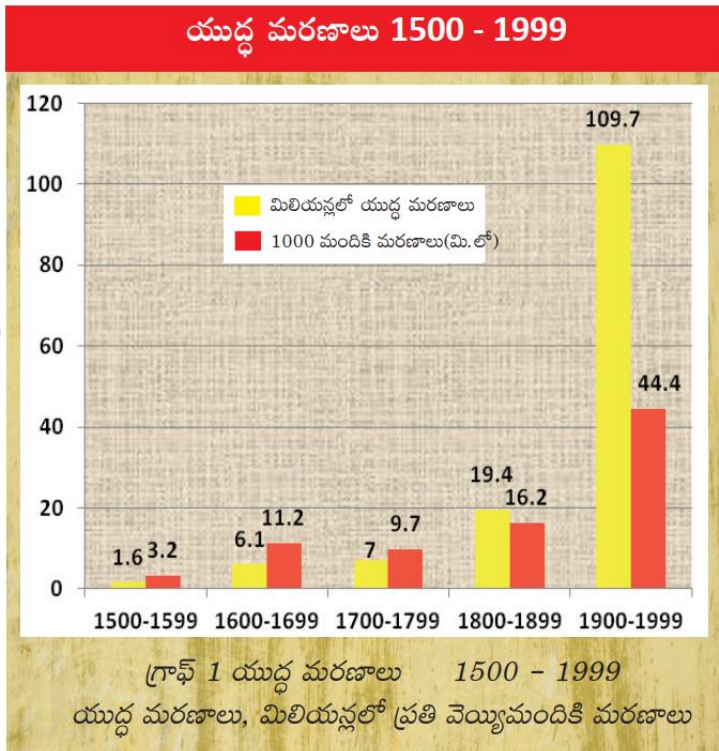
బి. హివారే బజార్ లో నీటి సంరక్షణకు చేపట్టిన చర్యలను రాసి, మీ సొంత పదాలతో వాటిని వ్యాఖ్యానించండి.

31. ఎ. సామ్రాజ్యవాదం, రహస్య ఒప్పందాలు, సైనిక వాదం లను నిర్వచించి, అవి రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలకు ఏ విధంగా కారణమయ్యాయో రాయండి.

(లేదా)

బి. ఒక పార్టీ ఆధిపత్యం అంటే ఏం అర్థం చేసుకున్నారు? అది ఎన్నికలలో మాత్రమే ఆధిపత్యమా, లేక సిద్ధాంత భావజాలంలో కూడా ఆధిపత్యమా? మీ కారణాలను పేర్కొంటూ చర్చించండి.

32. ఎ. క్రింది బార్ గ్రాఫ్ ను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

- ఏ శతాబ్దంలో ప్రతి వెయ్యి మందికి మరణాలు ముందు శతాబ్దం కంటే తగ్గింది?
- 1500 నుండి 1999 మధ్య కాలంలో యుద్ధ మరణాలు పెరగటానికి కారణాలను రాయండి?
- 16 వ శతాబ్దంలో ఎన్ని యుద్ధ మరణాలు నమోదయ్యాయి?
- 1900-1999 సమాచారంలో 44.4 అనునది దేనిని సూచిస్తుంది?

(లేదా)

బి. క్రింది కాల క్రమ పట్టికను చదివి, దిగువ ప్రశ్నలకు సమాధానాలను రాయండి.

- iv) ఆపరేషన్ బ్లూస్టార్ ఏ సంవత్సరంలో చోటు చేసుకుంది?
- v) శ్రీలంకతో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న ప్రధాన మంత్రి ఎవరు?
- vi) నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం కాలంలో ప్రధాన మంత్రుల పేర్లను రాయండి.
- vii) మండల కమిషన్ ఏ అంశంపై పనిచేసింది?

అత్యవసర పరిస్థితి ముగింపు, మొరార్జీ దేశాయి, చరణ్ సింగ్ కింద జనతాపార్టీ ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు	1977
ఇందిరాగాంధీ నేతృత్వంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు	1980
టిడిపి ఏర్పాటు	1982
ఆపరేషన్ 'బ్లూస్టార్', ఇందిరాగాంధీ హత్య	1984
పంజాబ్‌పై హెచ్ ఎస్ లాంగ్‌వాలతోనూ, అస్సాంపై ఎఎఎస్‌యుతోనూ రాజీవ్‌గాంధీ ఒప్పందాలు	1985
మిజో నేషనల్ ఫ్రంట్‌తో ఒప్పందం	1986
శ్రీలంకతో ఒప్పందం	1987
విపి సింగ్, చంద్రశేఖర్‌లతో జనతాదళ్ ప్రభుత్వాల ఏర్పాటు	1989
మండల కమిషన్ సిఫారసుల అమలుకు నిర్ణయం	1989
రామజన్మభూమి రథయాత్ర	1990
రాజీవ్‌గాంధీ హత్య, పివి నరసింహారావు ప్రధానమంత్రిగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం	1991
ఆర్థిక సరళీకరణ విధానాలు	1990
బాబ్రి మస్జిద్ కూల్చివేత	1992
దేవెగౌడ, ఐకె గుజ్రాల్‌లు ప్రధానమంత్రులుగా నేషనల్ ఫ్రంట్ ప్రభుత్వం	1996
ఎబి వాజ్‌పేయి నేతృత్వంలో ఎన్‌డిఎ ప్రభుత్వం	1998

33. ఎ) ఇవ్వబడిన భారతదేశ పటములో క్రింది పేర్కొన్న ప్రాంతాలను గుర్తించండి.

- i. పశ్చిమ కనుమలలో ఎత్తైన శిఖరం
- ii. హివారే బజారు గల రాష్ట్రం
- iii. ధార్ ఎడారి
- iv. లేప్

(లేదా)

v. మొట్టమొదట రసాయన ఎరువులను, క్రిమిసంహార మందులను నిషేధించిన రాష్ట్రం

vi. భారతదేశ ప్రధాన భూభాగానికి దక్షిణాన చిట్టచివరి ప్రాంతం

vii. ముంబాయి

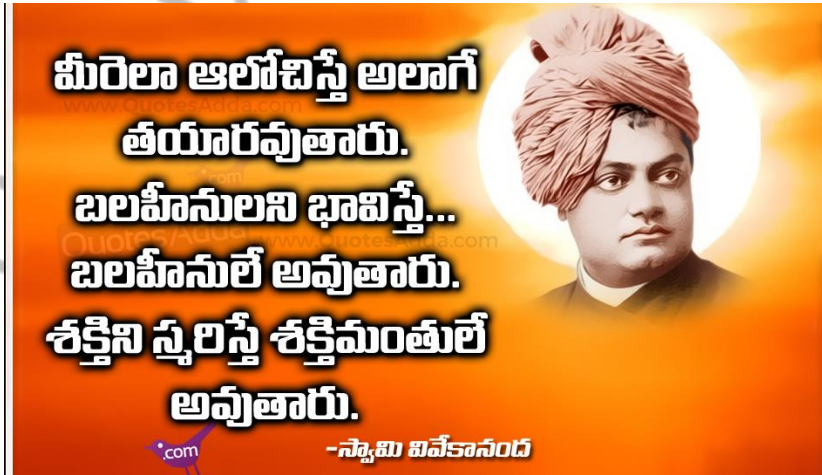
viii. అరుణాచల్ ప్రదేశ్

33. బి. ఈ క్రింది అంశాలను ఇవ్వబడిన ప్రపంచ పటములో గుర్తించండి.

- i. మే నాలుగు ఉద్యమం జరిగిన నగరం
- ii. మిత్ర రాజ్య కూటమికి నాయకత్వం వహించిన దేశం
- iii. సెర్బియా
- iv. తైవాన్

(లేదా)

- ix. నానాజాతి సమితి కేంద్రకార్యాలయం గల నగరం
- x. త్రిరాజ్య కూటమికి నాయకత్వం వహించిన దేశం
- xi. నాగసాకి
- xii. సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం, విజయనగరం

సంగ్రహణాత్మకమదింపు: జూన్ 2021

సాంఘికశాస్త్రం పేపర్ - I & II (తెలుగుమీడియం)

మాదిరిప్రశ్నాపత్రం-2

తరగతి:10

(గరిష్ట మార్కులు:100)

సమయం: 3.15 గం.

విద్యార్థులకుసూచనలు :

1. ప్రశ్నపత్రముచదువుకోవడానికి 15 నిముషాలు, జవాబులురాయడానికి 3.00 గం. సమయంకేటాయించబడింది.
2. అన్నిప్రశ్నలకుసమాధానాలనుసమాధానపత్రాలలోరాయండి.
3. ఈ ప్రశ్నపత్రంలోమొత్తం 4 విభాగాలు (సెక్షన్లు) ఉంటాయి.
4. అన్నిప్రశ్నలకుసమాధానాలుస్పష్టంగారాయాలి.
5. సెక్షన్-4 లోమాత్రమేఅంతర్గతఎంపికఉంటుంది.

సెక్షన్- I

గమనిక: 1. అన్నిప్రశ్నలకుజవాబులురాయాలి.

2. ప్రతిప్రశ్నకు 1 మార్కు

12 x 1 = 12

1. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ మూడు రంగాలుగా విభజింపబడింది.

i. ప్రాథమిక రంగం : వ్యవసాయం

ii. ద్వితీయరంగం : పరిశ్రమలు

iii. తృతీయ రంగం : ?

2. సరైన వాక్యాన్ని గుర్తించండి

i. హిమాలయ నదులన్నీ జీవనదులే

ii. హిమనీనదాలు హిమాలయ నదులకు కావలసిన నీటిని అందిస్తాయి

A. రెండూ సరైనవే B. రెండూ సరైనవి కావు C. 1 మాత్రమే సరైనది D. 2 మాత్రమే సరైనది

3. AGW అనగా _____

4. ద్వీపకల్ప నదీ వ్యవస్థ లోని నదులు

1. గోదావరి 2. కృష్ణ

3. తుంగభద్ర 4. మహానది

A. 2 మాత్రమే B. 2,3 మాత్రమే

C. 1,4 మాత్రమే

D. పైవన్నీ

5.

ప్రాంతం	హర్యానా	పంజాబ్	ఆంధ్రప్రదేశ్	కేరళ
లింగ నిష్పత్తి	879	895	993	1034

- ఏ రాష్ట్రంలో లింగ నిష్పత్తి ఎక్కువగా ఉంది?

6. క్రింది రాష్ట్రాలను తూర్పు నుండి పడమరకు అమర్చండి.

అసోం, మధ్యప్రదేశ్, అరుణాచల్ ప్రదేశ్, గుజరాత్

7. జతపరచండి.

i) రష్యా విప్లవం	( )	a) 1933
ii) మూడు మిత్ర దేశాల కూటమి	( )	b) 1924
iii) యు.ఎస్.ఎన్.ఆర్ ఏర్పాటు	( )	c) 1917
iv) ఎనేజ్లింగ్ యాక్ట్	( )	d) 1907
A) a,b,c,d	B) c,d,b,a	C) c,b,a,d
		D) d,c,b,a

8. రష్యా పార్లమెంట్ : డ్యూమా, జపాన్ పార్లమెంట్ : ?

9. “సన్” అనగా జాతీయవాదం, “మిన్” అనగా ప్రజాస్వామ్యం, “చుయి” అనగా ?

10. క్రింది సంఘటనలను కాలక్రమంలో అమర్చండి.

- a) క్విట్ ఇండియా ఉద్యమం   B) గాంధీజీ హత్య   C) కేబినెట్ మిషన్   D) ముస్లిం లీగ్ ఏర్పాటు

11. పక్కన చూపబడిన లోగో ఏ అంతర్జాతీయ సంస్థకు చెందినది?

12. ప్రస్తుత భారత ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ ఎవరు?

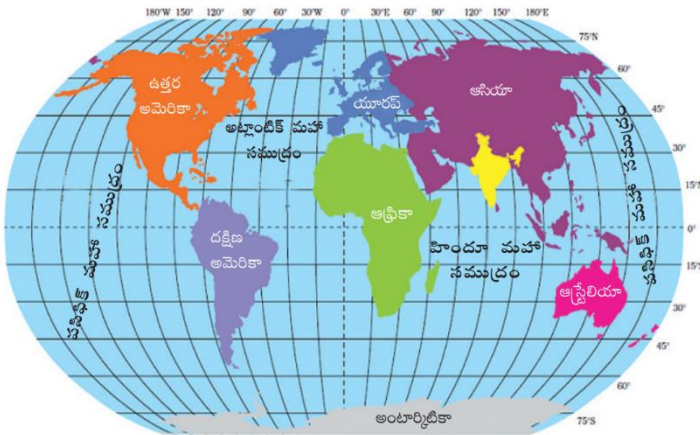
సెక్షన్- //

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కు

8 x 2 = 16

13. భారతదేశ ఉనికిని గురించి కొన్ని వాక్యాలు వ్రాయండి.

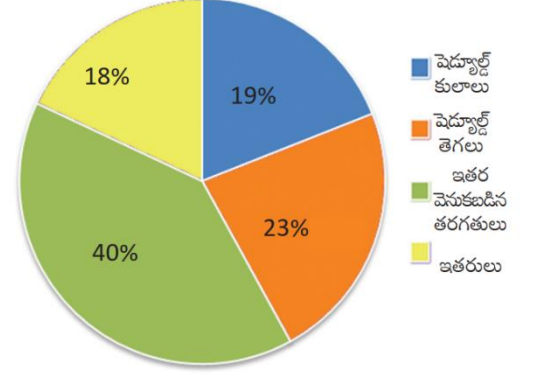

పటం 1 : ప్రపంచ పటంలో భారతదేశం

14. “పర్యావరణాన్ని ప్రకృతి పెట్టుబడి అని పిలుస్తారు” దీనిని వ్యాఖ్యానించండి
15. భారతీయ వ్యవసాయ సాగు విధానంలో ఇటీవల చోటు చేసుకున్న కార్యలాపాలేవి?
16. సమాచార హక్కు చట్టం ప్రజాస్వామ్యానికి ఉన్న అసలైన స్ఫూర్తిని తెలియజేస్తుంది. దీనిని మీరు ఎలా సమర్థిస్తారు?
17. ప్రచ్ఛన్న యుద్ధం గురించి వ్రాయండి.
18. పశ్చిమబెంగాల్లోని ఆపరేషన్ బర్గా గురించి వ్రాయండి
19. యుద్ధాలను నివారించడం పై ఏవైనా రెండు నినాదాలు రాయండి.
20. క్రింది డయాగ్రామ్ ను పరిశీలించి సమాధానాలు వ్రాయుము

- i. 2007-08 లో ఎంత శాతం మంది షెడ్యూల్ కులాలు వారు వలస వెళ్లారు
- ii. 2007-08 లో కాలానుగుణ వలసదారులలో ఎవరి శాతం ఎక్కువగా ఉంది?

చిత్రం 8.2 : 2007-08లో భారతదేశంలో కాలానుగుణ వలసదారుల నేపథ్యం

సెక్షన్- III

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు

8 x 4 = 32

21. అబ్బాయిలతో పోలిస్తే అమ్మాయిల చదువుకు తల్లిదండ్రులు తక్కువ ప్రాధాన్యత ఎందుకు ఇస్తారు?
22. భారతదేశ శీతోష్ణస్థితి ని ప్రభావితం చేసే అంశాలు వివరించండి
23. హివారే బజార్ నేపథ్యంలో ప్రాథమికంగా భూగర్భజలాల నియంత్రణ అనేది సమాజం లేదా ప్రజల చేతిలో ఉంటుందా? ఏవిధంగానో వివరించండి
24. భారతదేశ సాగు విధానంలో ఎలాంటి మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి
25. సామాజిక ఉద్యమాల మౌలిక అంశాలు ఏమిటి?
26. పట్టికను పరిశీలించి సమాధానాలు ఇవ్వండి

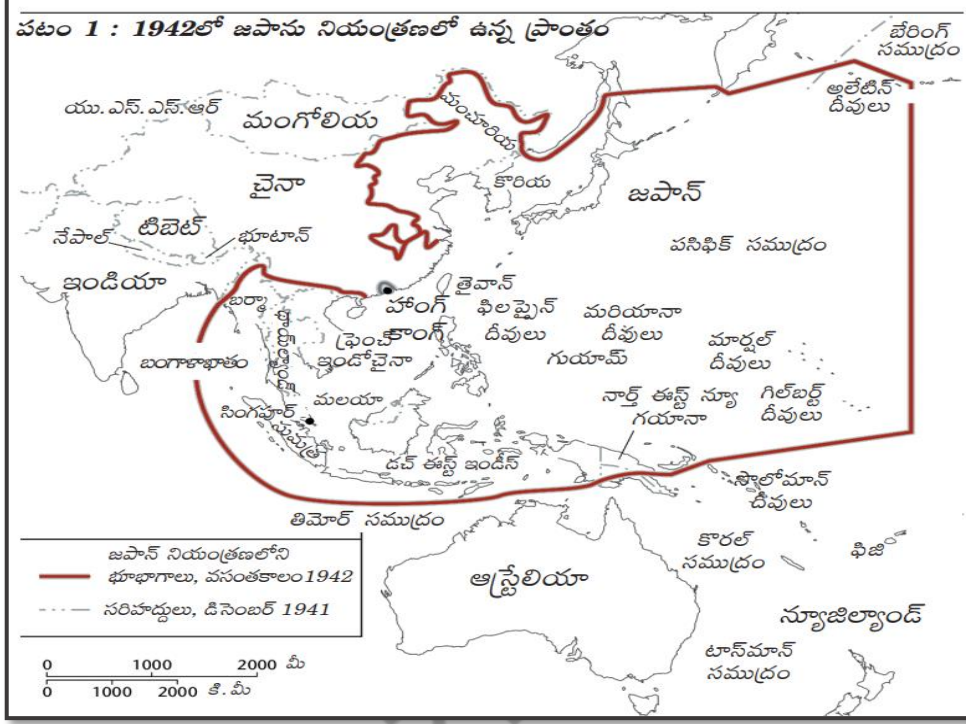
పార్టీ పేరు	రాష్ట్రం	స్థాపకులు
1. BLD	ఉత్తరప్రదేశ్	చరణ్ సింగ్
2. DMK	తమిళనాడు	C.N.అన్నాదొరై
3. SAD	పంజాబ్	సుఖ్ బీర్ సింగ్ బాదల్
4. TDP	ఆంధ్ర ప్రదేశ్	N.T.రామారావు

- i. టిడిపి పార్టీ ని ఎవరు స్థాపించారు?

- ii. D.M.K.ను విస్తరింపుము.
- iii. పంజాబ్ కు చెందిన పార్టీ ఏది?
- iv. సోషలిస్టు సిద్ధాంతాలతో ఏర్పడిన పార్టీ ఏది?

27. ప్రక్కన ఇవ్వబడిన పటాన్ని చదివి ఈ క్రింది వాటికి సమాధానాలు రాయండి.

- i. జపాన్ నియంత్రణలో లేని దేశాల పేర్లు రాయండి
- ii. పటంలో నీవు పరిశీలించిన ఖండాల పేర్లు రాయుము

28. “మే నాలుగు ఉద్యమం” గురించి రాయండి.

సెక్షన్- IV

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతీ ప్రశ్నకు అంతర్గత ఎంపిక కలదు. వాటి నుండి ఒకటి ఎంపిక చేసుకొని రాయవలెను.

3. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు

$$5 \times 8 = 40$$

29. ఎ. భారత తూర్పు తీర మైదాన ప్రాంతాలు పడమటి తీర మైదాన ప్రాంతాల మధ్య పోలికలు తేడాలు ఏమిటి?

(లేదా)

బి. ఆహార భద్రత అనగానేమి? ఆహార భద్రతకు ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థకు మధ్య సంబంధాన్ని రాయండి?

30. ఎ. “అవ్యవస్థీకృత రంగంలోని కార్మికులకు కూలీ, వైద్యం భద్రత వంటి అంశాలలో రక్షణ కావాలి” దీనిని మీరు అంగీకరిస్తారా? లేదా? మీ సమర్థనను తెలియజేయండి?

(లేదా)

జ. “పట్టణీకరణ పెరగడం అంటే ప్రజల అవకాశాలు పెరగడం, ఆర్థిక కార్యకలాపాలు పెరగడం వంటివి ఒక్కటే కాదు. దానివల్ల ఎన్నో సమస్యలు కూడా ఉత్పన్నమవుతాయి” పట్టణీకరణ అనేక సమస్యలకు దారి తీస్తుంది. దీనిపై వ్యాఖ్యానించండి

31. ఎ. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాల కు దారితీసిన ముఖ్య కారణాలు ఏమిటి?

(లేదా)

జ. తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం ఎటువంటి ఫలితాలకు దారితీసింది?

32. ఎ. పట్టికను పరిశీలించి సమాధానాలు రాయండి.

కాల పట్టిక

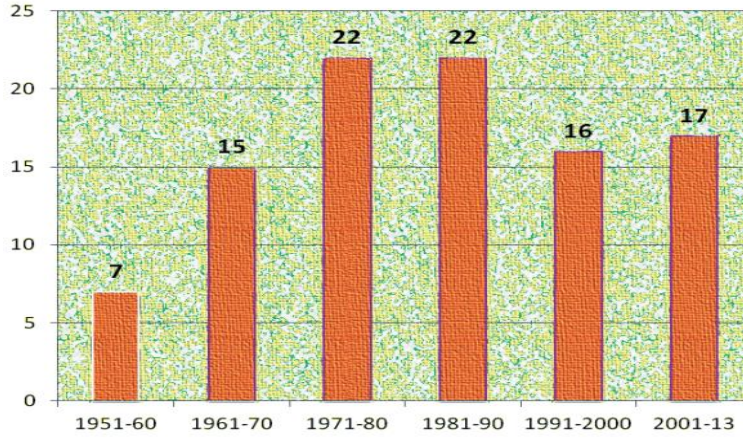
మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభం, జూలై 28	● 1914
రష్యా విప్లవం	● 1917
మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపు	● 1918
వర్సయిల్స్ ఒప్పందం	● 1919
నానాజాతి సమితి ఏర్పాటు	● 1919
జర్మనీలో హిట్లర్ ప్రాభవం	● 1933
రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ఆరంభం	● 1939
రష్యాపై జర్మన్ దండెత్తటం	● 1941
ఐక్యరాజ్యసమితి ఏర్పాటు	● 1945
రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ముగింపు, ఆగస్టు	● 1945

- మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానికి తక్షణ కారణం ఏమిటి?
- రష్యా విప్లవం ఏ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైంది?
- 1919 లో ఏర్పడిన అంతర్జాతీయ సంస్థ ఏది?
- ఏ సంవత్సరంలో రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం అంతమైంది?

(లేదా)

జ. ఇవ్వబడిన బార్ గ్రాఫ్ ను పరిశీలించి సమాధానాలు రాయండి

- ఏ ఏ సంవత్సరాలలో ఎక్కువ సవరణలు జరిగాయి?
- 1991-2000 కాలవ్యవధిలో ఎన్ని సవరణలు జరిగాయి?
- రాజ్యాంగాన్ని సవరించే అధికారం ఎవరికి కలదు?
- ఏ ప్రధానమంత్రి కాలంలో ఎక్కువ సవరణలు జరిగాయి?

రేఖాచిత్రం 1 : 1950, జనవరి 26న రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చిన నాటినుంచి 2013 వరకు దాదాపు 99 సవరణలు చేశారు.

33. ఎ) ఇవ్వబడిన భారతదేశపటములో క్రింది పేర్కొన్న ప్రాంతాలను గుర్తించండి.

- దక్షిణ భారతదేశంలో ఎత్తైన శిఖరం
- ప్రవాళ భిత్తికల దీవులు
- ముంబాయి
- ధార్ ఎడారి

(లేదా)

- త్రిభుజాకార పీఠభూమి
- ఆరావళి పర్వతాలు
- అమర్ కంటక్ లో పుట్టి పశ్చిమంగా ప్రవహించే నది
- సర్కార్ తీరం

33. బి. ఈ క్రింది అంశాలను ఇవ్వబడిన ప్రపంచపటములో గుర్తించండి.

- 1918లో మహిళలకు ఓటు హక్కు కల్పించిన దేశం
- మొదట పంచవర్ష ప్రణాళికలు ప్రారంభించిన దేశం
- యూ.ఎస్. ఏ.
- భారతదేశం

(లేదా)

- గ్రీన్ పీస్ సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయం
- అంతర్జాతీయ న్యాయ స్థానం ఉన్న దేశం
- జపాన్
- బంగ్లాదేశ్

జిల్లా ఉమ్మడి పరీక్షా విభాగం, విజయనగరం

సంగ్రహణాత్మక మదింపు: జూన్ 2021

సాంఘిక శాస్త్రం పేపర్ - I & II (తెలుగు మీడియం)

మాదిరి ప్రశ్నా పత్రం-3

తరగతి:10

(గరిష్ట మార్కులు:100)

సమయం: 3.15 గం.

విద్యార్థులకు సూచనలు :

1. ప్రశ్నపత్రము చదువుకోవడానికి 15 నిమిషాలు, జవాబులు రాయడానికి 3.00 గం. సమయం కేటాయించబడింది.
2. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలను సమాధానపత్రాలలో రాయండి.
3. ఈ ప్రశ్నపత్రంలో మొత్తం 4 విభాగాలు (సెక్షన్ లు) ఉంటాయి.
4. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు స్పష్టంగా రాయాలి.
5. సెక్షన్-4 లో మాత్రమే అంతర్గత ఎంపిక ఉంటుంది.

సెక్షన్- I

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 1 మార్కు

12 x 1 = 12

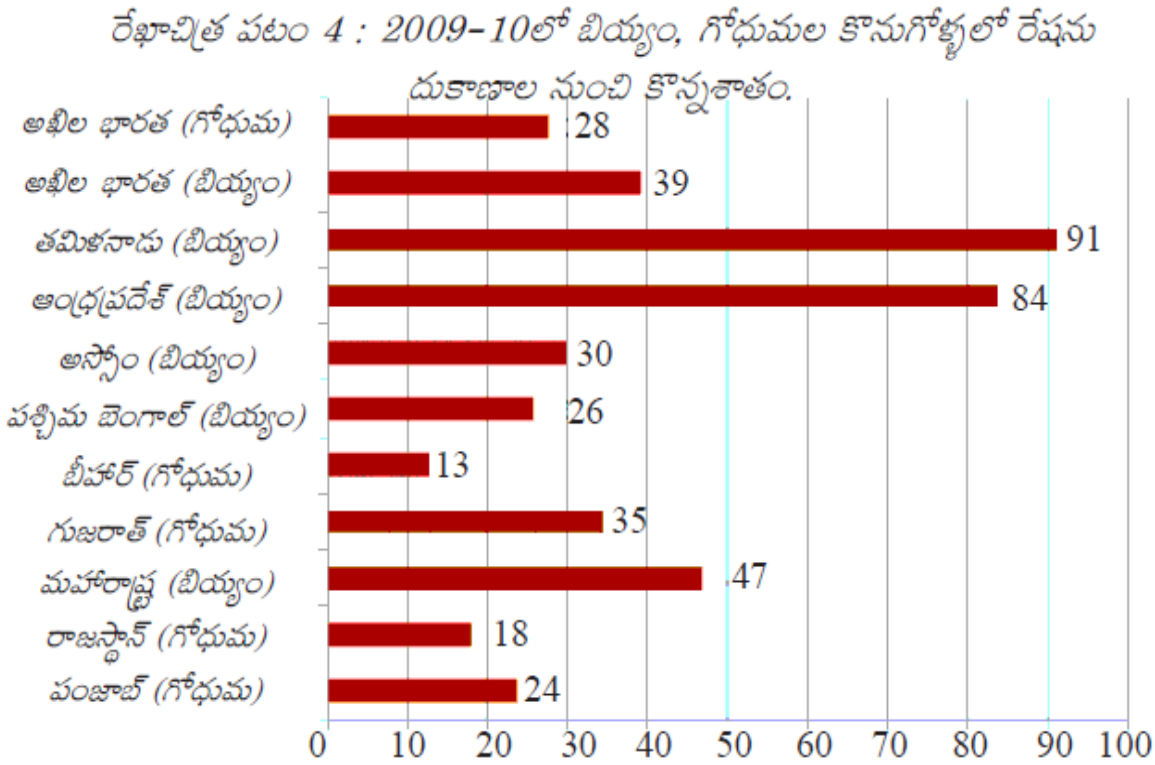
1. మొదటి జతలోని సమాచారం మధ్య ఉన్న సంబంధం ఆధారంగా రెండవ దానిని పూరించండి.
కర్ణాటక : కెనరా తీరం :: తమిళనాడు : ?
2. ఈ క్రింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.
ఎ. భూమితో పోలిస్తే సముద్రం చాలా నిదానంగా వేడెక్కుతుంది, నిదానంగా చల్లబడుతుంది.
బి. పగటిపూట భూమి మీద నుండి సముద్రం మీదకు, రాత్రిపూట సముద్రం మీద నుండి భూమిమీదకు గాలులు వీస్తాయి.
ప్రశ్న: పై రెండు వాక్యాలలో ఏవి సరైనవి?
ఎ మాత్రమే; బి మాత్రమే; ఎ & బి రెండూ సరైనవే; పైవేవీ కావు.
3. మహానగరాలకు సంబంధించి భిన్నంగా ఉన్నది ఏది?
ఢిల్లీ; ముంబాయి; చెన్నై; కోల్ కతా
4. బహుళ పంటల సాగు అంటే ఏమిటి?
5. క్రింది వాటిని సరైన కాలక్రమం లో అమర్చండి.
రష్యా విప్లవం; తీవ్ర ఆర్థిక మాంద్యం; మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం; నానాజాతి సమితి ఏర్పాటు
6. క్రింది సమాచారాన్ని పూరించండి
హిట్లర్ - జర్మనీ
స్టాలిన్ - రష్యా
రూస్ వెల్ట్ - ?

7. తెభాగ ఉద్యమం అంటే ఏమిటి?
8. క్రిందివాటిలో అమెరికాకు సంబంధించినది
నాటిో ఒప్పందం; వార్సా ఒప్పందం; మార్షల్ ప్రణాళిక; న్యూ డీల్ విధానం
9. క్రింది పట్టిక ను పరిశీలించి ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

పట్టిక 4 : కొన్ని రాష్ట్రాలకు సంబంధించి కొన్ని తులనాత్మక గణాంకాలు

రాష్ట్రం	శిశుమరణాలు వెయ్యికి (2006)	అక్షరాస్యత శాతం (2011)	నికర హాజరు శాతం (2006)
పంజాబ్	42	77	76
హిమాచల్ ప్రదేశ్	36	84	90
బీహార్	62	64	56

- ఆరోగ్యంలో ఏ రాష్ట్రం మెరుగైన స్థానంలో ఉంది?
10. క్రింది గ్రాఫ్ ను పరిశీలించి ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

- ఏ రాష్ట్రం లో ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ సమర్థవంతంగా పనిచేయడం లేదు?
11. 1950 జనవరి 26 న మనం వైరుధ్యాలతో కూడిన జనజీవనంలోకి ప్రవేశించబోతున్నాం. రాజకీయాలలో సమానత్వం ఉంటుంది, కానీ సామాజిక, ఆర్థిక అంశాలలో అసమానత్వం ఉంటుంది. రాజకీయాలలో ఒక వ్యక్తి – ఒక ఓటు, ఒక ఓటు – ఒకే విలువ అన్న సూత్రాన్ని గుర్తించబోతున్నాం.
ప్రశ్న:- రాజకీయాలలో సమానత్వం అంటే ఏమిటి?

12. క్రింది నదులను ఉత్తరం నుండి దక్షిణానికి అమర్చండి.

గోదావరి, కావేరి, గంగా, నర్మదా

సెక్షన్- //

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కు

8 x 2 = 16

13. జాతీయాదాయం అంటే ఏమిటి? ఇది వివిధ దేశాలను పోల్చడానికి ఉపయోగపడుతుందా?

14. చిప్కో అంటే ఏమిటి? ఈ ఉద్యమం ఏ రాష్ట్రం లో ప్రారంభమయింది?

15. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధానికి దారి తీసిన ప్రధానమైన దీర్ఘకాలిక కారణాలు ఏవి?

16. బ్రిటన్ రాజు, భారత అధ్యక్షుని స్థానాలలో తేడా ఏమిటి?

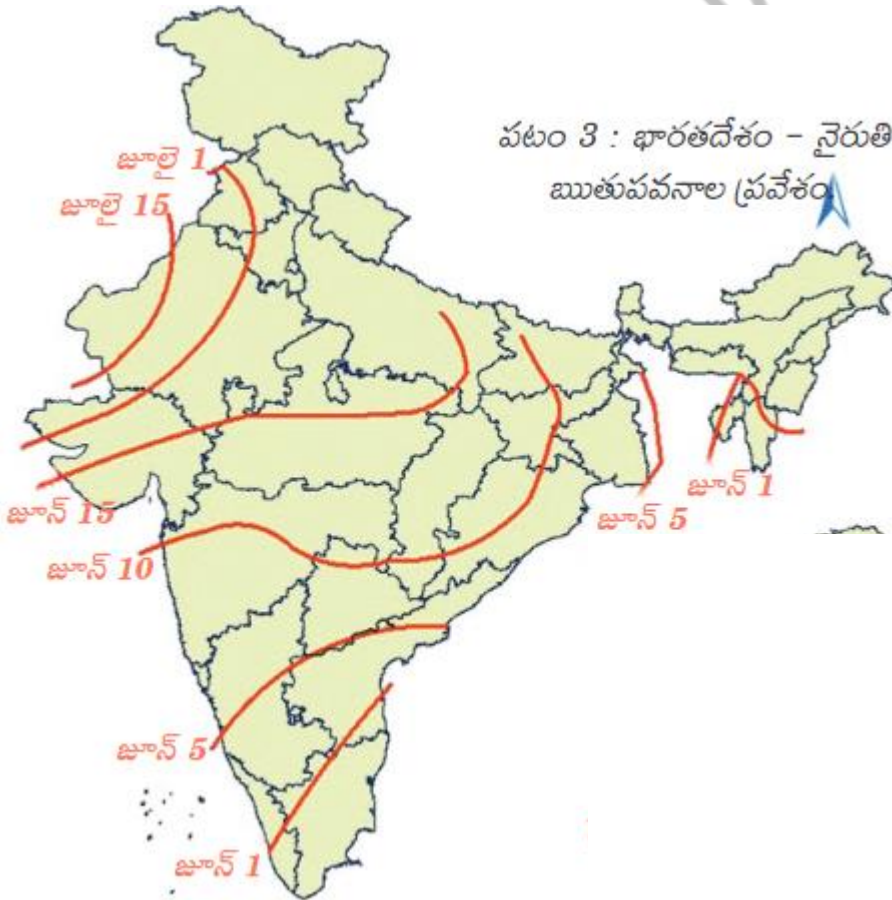
17. క్రింది పేరాను చదివి ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి

ఇటీవలి కాలంలో భారతదేశంలో పెట్టుబడులు పెట్టేలా విదేశీ కంపెనీలను ఆకర్షించటానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనేక చర్యలు చేపడుతున్నాయి. ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి (SEZs) అనే పారిశ్రామిక ప్రాంతాలను నెలకొల్పుతున్నాయి.

ప్రశ్న:- ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి లో ప్రభుత్వాలు నెలకొల్పుతున్న సౌకర్యాలు ఏవి?

18. రాజీవ్ గాంధీ యొక్క ఏ విధానాలను నీవు ప్రశంసిస్తావు?

19. క్రింది పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

ప్రశ్నలు 1. నైరుతి ఋతుపవనాలు కేరళ రాష్ట్రాన్ని ఎప్పుడు చేరుతాయి?

2. ఋతుపవనాలు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఏ ఏ అక్షాంశాల మధ్య ఏర్పడతాయి?

20.నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న ఏ వైనా నాలుగు సంక్షేమ పథకాల పేర్లు తెల్పండి.

సెక్షన్- III

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

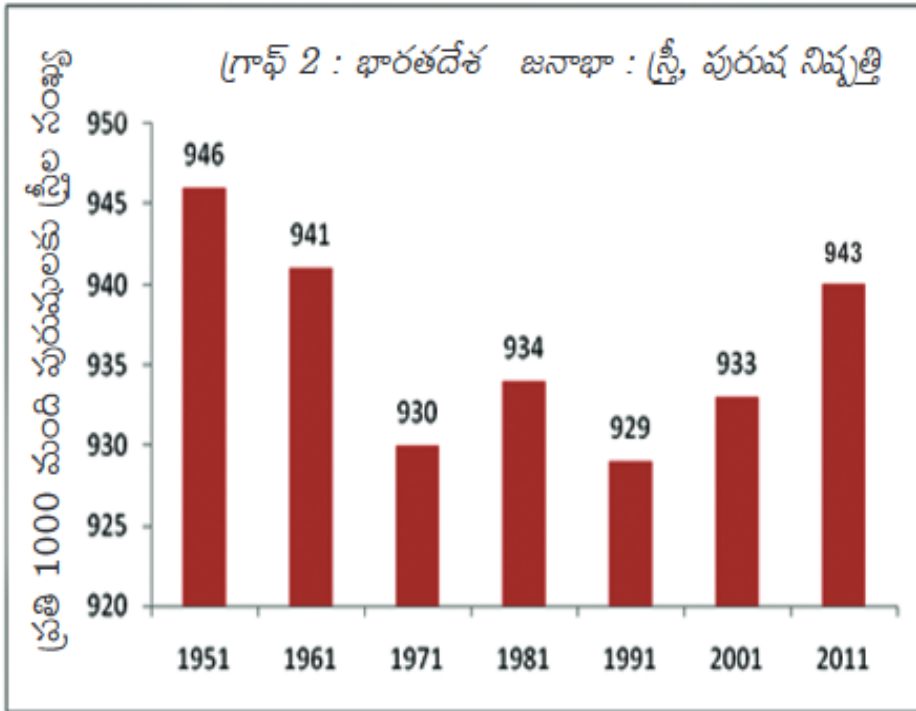
2. ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు

8 x 4 = 32

21. ప్రాథమిక, ద్వితీయ రంగాలకంటే సేవారంగం ఏ రకంగా భిన్నమైనది?

22.ప్రజాస్వామ్యం వర్ధిల్లడానికి సమాచారహక్కు చట్టం ఏ విధంగా తోడ్పడుతుంది?

23. క్రింది గ్రాఫ్ ను పరిశీలించి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

i. లింగ నిష్పత్తి అంటే ఏమిటి?

ii. లింగ నిష్పత్తి ఏ సంవత్సరం నుండి క్రమంగా పెరుగుతోంది?

iii. మనదేశంలో పురుషుల కంటే స్త్రీలు తక్కువగా ఉండడానికి కారణం ఏమిటి?

vi. మన దేశంలో అత్యధిక లింగ నిష్పత్తి ఏ సంవత్సరం లో నమోదు అయింది?

24. ఏయే మానవ చర్యల కారణంగా భూగోళం వేడెక్కుతోంది?

25. ప్రస్తుతం గ్రీన్ పీస్ ఉద్యమం యొక్క ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది? దీని లక్ష్యం ఏమిటి?

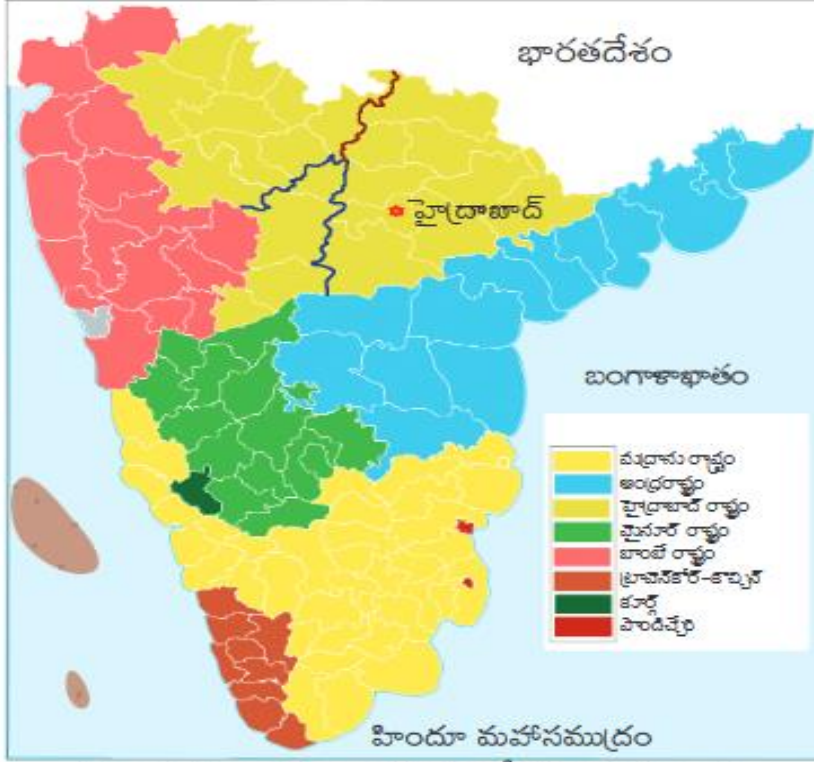
26. క్రింది పటాన్ని పరిశీలించి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

i. ప్రస్తుత తెలంగాణా రాష్ట్రం ఏ రాష్ట్రంలో భాగంగా ఉండేది?

ii. మద్రాసు రాష్ట్రాన్ని ప్రస్తుతం ఏ పేరుతో పిలుస్తున్నారు?

iii. రాష్ట్రాల పునఃవ్యవస్థీకరణ చట్టం ఏ సంవత్సరం లో చేశారు?

iv. పై పటం లో ఉన్న కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమేది?

పటం 1 : రాష్ట్రాల పునఃవ్యవస్థీకరణకు ముందు ద్వీపకల్ప దక్షిణ ప్రాంతంలో వివిధ ప్రాంతాలను చూపించే పటం.

27. నీటి సంరక్షణ యొక్క అవశ్యకత ను తెలియజేస్తూ ఒక కరపత్రం తయారు చేయండి.

28. ఐక్య రాజ్య సమితి యొక్క ఏ ఉద్దేశాలను నీవు ఇష్టపడతావు? ఎందుకు?

సెక్షన్- IV

గమనిక: 1. అన్ని ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయాలి.

2. ప్రతీ ప్రశ్నకూ అంతర్గత ఎంపిక కలదు. వాటి నుండి ఒకటి ఎంపిక చేసుకొని రాయవలెను.

3. ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు

5 x 8 = 40

29. ఎ) గంగా-సింధూ నదీ మైదానం, ద్వీపకల్ప పీఠభూమికి ఏ విధంగా భిన్నమైనదో పేర్కొనండి?

లేదా

బి) వ్యవస్థీకృత రంగం, అవ్యవస్థీకృత రంగం కంటే ఏ విధంగా భిన్నమైనది?

30. ఎ) తీవ్ర మాంద్యంలో జర్మనీ ఎదుర్కొన్న సవాళ్ళు ఏమిటి? నాజీ పాలకులు, హిట్లర్ వాటిని ఎలా ఉపయోగించుకున్నారు?

లేదా

బి) పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వం, అధ్యక్ష తరహా ప్రభుత్వాల మధ్య తేడాలను వివరించండి.

31. ఎ) క్రింది పేరాను చదివి ప్రశ్నకు సమాధానం రాయండి.

పర్యావరణాన్ని విధ్వంసం చెయ్యటమంటే ఈ సమూహాలను మట్టుపెట్టటమే. అభివృద్ధికి పేద ప్రజలను మూల్యం చెల్లించమనటం న్యాయం కాదు. దీని అర్థం మనం ప్రగతిని సాధించగూడదని కాదు. ప్రగతితో పాటు పర్యావరణ అంశాలను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. సమానత, న్యాయం అన్న భావనలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. పేదరికం నుంచి బయటపడటానికి పర్యావరణ రీత్యా సుస్థిర మార్గాన్ని కనుగొనాలి. ఇది అంత తేలికైన పనికాదు. అయితే ఇప్పటికే ఆ దిశగా ప్రయత్నాలు మొదలయ్యాయి.

ప్రశ్న: సుస్థిర అభివృద్ధి కోసం జరుగుతున్న ప్రయత్నాలేమిటి?

లేదా

జ) ప్రపంచీకరణ ఫలితంగా ప్రజల జీవితాలు ఎలా ప్రభావితం అవుతున్నాయి? ప్రపంచీకరణ వల్ల వినియోగదారులు, ప్రత్యేకించి పట్టణాలలోని సంపన్నులకు మేలు జరిగింది. వీళ్లు ఎంచుకోటానికి ఇప్పుడు ఎన్నో వస్తువులు లభిస్తున్నాయి, అనేక ఉత్పత్తులలో నాణ్యత పెరిగి, ధరలు తగ్గాయి. ఫలితంగా ఈ ప్రజలకు అంతకు ముందు సాధ్యం కానంతగా మెరుగైన జీవన ప్రమాణాలను అనుభవిస్తున్నారు.

ప్రశ్న: భారత దేశం పై ప్రపంచీకరణ ప్రభావం గురించి వ్యాఖ్యానించండి

32. ఎ) క్రింది పట్టికను పరిశీలించి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

సంఘటన	సంవత్సరం
పెకింగ్ విశ్వవిద్యాలయం	1902
చైనా గణతంత్రం	1911
కొమిన్ టర్న్ ఏర్పాటు	1919
C.C.P. ఏర్పాటు	1921
లాంగ్ మార్చ్	1934-35
జపాన్ లొంగుబాటు	1945 ఆగస్టు
చైనా ప్రజల గణతంత్రం	1949
చైనాలో భూ సంస్కరణల అమలు	1950-51

- చైనా లో లాంగ్ మార్చ్ కి నాయకత్వం వహించిన నాయకుడు ఎవరు?
- చైనా గణతంత్రం ని ఎవరు స్థాపించారు?
- కొమిన్ టర్న్ ఏర్పాటు అయిన సంవత్సరం ఏది?
- C. C.P. ని విస్తరింపుము

లేదా

జ) క్రింది పట్టికను పరిశీలించి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో అమెరికా చేరడానికి గల కారణం ఏమిటి?
- వైమర్ గణతంత్ర రాజ్యం ఏ దేశానికి సంబంధించినది?
- 1941 లో జరిగిన ఏవైనా రెండు సంఘటనలు తెల్పండి.
- రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం యూరప్ లో ఎప్పుడు ముగిసింది?

కాలపట్టిక - II

వైమర్ గణతంత్ర రాజ్యంగా ప్రకటన	నవంబర్ 9, 1918
హిట్లర్ జర్మనీకి ఛాన్సలర్ కావడం	జనవరి 30, 1933
పోలెండ్ పై జర్మనీ దండెత్తడం, రెండవ ప్రపంచ యుద్ధం ప్రారంభం	సెప్టెంబర్ 1, 1939
యు.ఎస్.ఎస్.ఆర్. పై జర్మనీ దండెత్తడం	జూన్ 22, 1941
యూదులపై సామూహిక హత్యాకాండ	జూన్ 23, 1941
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాలు రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో చేరడం	డిసెంబర్ 8, 1941
సోవియట్ సేనలు బెర్లిన్ కు విముక్తి కల్పించడం	జనవరి 27, 1945
యురప్ లో కూటమిగా సాధించిన విజయం	మే 8, 1945

33.ఎ) భారతదేశం యొక్క అవుట్ లైన్ పటంలో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి.

- పాడవైన ద్వీపకల్ప నది
- పశ్చిమ బెంగాల్ రాజధాని
- నీలగిరి కొండలు
- రాజస్థాన్

లేదా

- గంగా నది
- డిల్లీ
- మాల్యా పీఠభూమి కి వాయవ్యాన ఉన్న కొండలు
- ఉత్కల్ తీరం గల రాష్ట్రం

33. బి) ప్రపంచ అవుట్ లైన్ పటంలో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి.

- తీవ్రఆర్థిక మాంద్యం వల్ల ప్రభావితం కానీ దేశం
- UNO ప్రధాన కార్యాలయం
- ఇటలీ
- యునైటెడ్ కింగ్ డమ్

లేదా

- తీవ్రఆర్థిక మాంద్యం వల్ల తీవ్రంగా ప్రభావితమైన దేశం
- మొదటి అలీనోద్యమ సమావేశం జరిగిన ప్రదేశం
- చైనా
- జపాన్

“ You cannot change your
future, but you can change
your **habits**, and surely your
habits will change your
future.”

—A.P.J. Abdul Kalam

**Study HARD
AND SEE THE
MAGIC**

